

CARRANZA SE JE SAM USMRTL, PRAVI HERRERO.

100,000 oseb spremilo umorjenega predsednika na pokopališče za berače.

DE LA HUERTA JE ZACASNI PREDSEDNIK.

Mexico City, 25. maja. — Venustiana Carranza je bil pokopan večeraj popoldne na pokopališču za ubože in berače, kot si je sam želel. Več kot stotisoč oseb je spremlilo mrtvega predsednika na njegovi zadnji poti. Pogreba so se udeležili tudi diplomatični zastopniki tujih držav, katere je vodil Sumerlain, atašej ameriškega poslanstva.

Pristaja generala Gonzalesa so večeraj objavili telegram, ki ga je baje poslal Rodolfo Herrero iz Cerro Azula v državi Puebli in ki se glasi, da si je Carranza sam vzel življenje. To je storil radi tega, ker je vedel, da ne more uiti vstajem, a rajši se je usmrtil, kot da bi se bil pustil ujeti. Herrero je obtožen, da je on s svojimi četaši ustrelil bivšega predsednika v spanju in njegov telegram, če ga je res poslal, se smatra za zelo slab izgovor.

Po najnovejših podatkih je bil Carranza sam ubit v Tlaxtelangu. Prvi dan so poročali, da je bilo z njim vred ubitih šest njegovih spremljevalcev, potem je prišla vest, da je samo general Molina delil usodo a Carranza a zdaj pravijo, da je Molina tudi že živ.

Adolfo de la Huerta, guvernor v Sonori, je bil večeraj v kongresu izvoljen privzorni predsednik Mehike s 224 glasovi; general Gonzalez je dobil 28 glasov. Zčasni predsednik bo ustoličen 1. junija.

El Paso, Tex., 25. maja. — Ignacio Bonillas, bivši mehiški poslanik v Washingtonu, radi katerega — tako pravijo — je izbruhnila sedanja vstaja, ker ga je Carranza po vsaj sili hotel imeti za bodočega predsednika, je bil v pondeljek aretiran v Hidalgo. Bonillas je bil na begu s Carranzom, toda ko je bil predsednik ubit zadnji petek, so se vsi ubežniki podali vstajem. General Obregon je odredil, da se ujetniki pridrže v zaporu toliko časa, da bo proti njim izvršena preiskava. Z Bonillasom vred je aretiranih več ministrov in višjih uradnikov bivše Carranzove vlade.

La Flor, Coahuila, Mehika, 25. maja. — General Elias Calles je poslal Villu ultimatum z zahtevo, da mora do 25. maja odgovoriti, da li hoče vojno ali mir z novo vlado. Ultimatum je bil poslan 20. maja in kolikor je znano, Villa še ni odgovoril.

Washington, 25. maja. — Na zahtevo državnega tajnika je bil danes poslan ameriški rušilec v Carmen, Mehika, kjer so menda ameriški državljani v nevarnosti zaradi konflikta med revolucionarji.

Obregon je poslal depešo predsedniku Wilsonu z izjavo, da nova vlada želi živeti v najboljšem prijateljstvu z Združenimi državami. Luis Morones, mehiški delavski voditelj, je večeraj obiskal Belo hiso in isročil depešo predsedniku.

Vera Cruz, Mehika, 25. maja. — Iz Mexico Cityja poročajo, da je zdravniška preiskava Carranzovega trupla zavrgla trditve, da se je Carranza sam usmrtil. Predsednika sta zadeli dve krogli, ena mu je prebrstala prsi, druga pa trebuh. Obe krogli sta bili iz puške in to dokazuje, da je bil ubit od druge roke. Njegovi morilci še niso prijeli.

SOVJETSEKETE NA-PREDOVALE STO MILJ.

POLJAKI IZGUBILI VELIKO PRISVOJENEGA OZEMLJA.

Cenzorji v Londonu in Parizu so zamolčali poročilo iz Moskve o velikih ruskih zmagi.

London, 25. maja. — Danes poročajo iz Moskve, da so sovjetske čete vzele Poljakom več postojank na zapadnem bregu Dnjepra, 14 milj severno od Kijeva. Srdito bojevanje se nadaljuje južozapadno od Kijeva. V okolici Melodeč na severni fronti so Rusi reokupirali Dokič in več vasi. Vzhodno od Minska napredujejo sovjetske čete v začetni smeri. Na Berezini so Rusi zajeli poljski parnik in tri manjše brodove.

Zadnje poročilo iz Varšave se glasi, da so se boljševiške čete na enem mestu umaknile nazaj čez Berezino in 400 milj je bilo ujetih. Ljuta bitka se nadaljuje na vsej fronti. V zadnjih 48 urah je prišlo šest novih ruskih divizij na fronto. V Pripektem močvirju operira divizija rdeče kavalarije.

Bern, Švica, 25. maja. — Tuka je bilo objavljeno uradno naznanilo poljske vlade, da bo Poljska takoj ponudila mir Rusiji kakor hitro zavzamejo njene čete nameravane pozicije.

Pariz, 25. maja. — V nedeljo je dospela iz Moskve uradna brezzična brzojavka, ki je naznanila, da so sovjetske čete v prvem tednu svoje protiofenzive vrgle Poljake sto milj nazaj na severnem delu fronte in da se zdaj bližajo Dvinsku na gornjem koncu in Minsku na južnem. Brzojavka je bila zamolčana, ker je francoski cenzor smatral poročilo za holjševiško propagando; v Londonu so tudi molčali o tej brzojavki. Pomejša poročila iz Varšave pa dokazujejo, da se Moskva ni lagala. Poljski priznavajo, da boljševiki napadajo z veliko silo na 90 milj dolgi fronti; tekom zadnjih dni je bilo identificiranih dvajset sovjetskih divizij na bojni črti in še vedno dohajajo nove divizije. Ruska divizija šteje približno 6000 mož.

Francoski militaristični kritiki priznavajo, da je Pilsudski, vrhovni poveljnik poljske vojske, naredil veliko napako, ker se je vrgel v Ukrajino in s težkimi žrtvami osvojil Kijev. S to svojo taktiko se je zelo oddaljil od svojih operiš in zdaj ne more naprej ne nazaj. General Brusilov, ki vodi sovjetsko protiofenzivo, je pustil Poljake v Kijev, medtem je pa udaril več kot dvesto milj severno od Kijeva, kjer so bili Poljski najmanj pripravljeni. Sovjetski poveljniki upajo dobiti Minsk, ki je važno železniško središče.

Iz tega je jasno, da so Poljski zadnji teden izgubili veliko okupiranega ruskega ozemlja, čeprav ne omenjajo tega v njihovih poročilih. Poljski imperialisti, ki so odbili trikrat ponudeni mir s sovjetsko Rusijo in se slepo zakadili v Ukrajino v svrhu, da se polaste "historične meje" iz leta 1772, so zdaj zakričali, da hočejo boljševiki okupirati Litvo in dobiti zvezo z vzhodno Prusijo. Poljski imperialisti cvilijo in z njimi vred škripljejo jeze francoski imperialisti, ki so sanjali o "sanitarnem kordonu" od Baltičkega do Črnega morja.

London, 25. maja. — Poročilo iz Moskve, datirano v pondeljek, se glasi, da so sovjetske čete zasedle nebroj vasi v okrožjih Igumena, Borisova in Plisne. Poljski se umikajo stalno in njihove izgube so velike.

Iz Varšave javljajo istočasno, da rdeče armade nadaljujejo napade v velikih valovih. Vasi menjajo gospodarja dnevno in bojna črta se pomika semintja. Na mnogih krajih so bili boljševiški napadi odbiti.

ELEKTRIOBRJEN JE BILA POVIŠANA MEZDA.

Erie, Pa. — Tukajnji električarji so izvajali povišanje meзде. Odslej bodo prejeli 76 dolarju meзде na uro.

IRSKO DELAVSTVO VSTAJA PROTI ARMADI

V HOLLANDJI STRAŠI REVOLUCIJA.

Železničarji apelirajo na angleške delavce, da naj ne nakladajo streliva in orožja.

Dublin, Irsko, 25. maja. — Irsko delavsko organizacijo so se pojavile na bojni črti proti britski armadi in situacija je postala zelo resna. Železničarji, pristanišni in skladišni delavci v irskih lukah so obvestili britske oblasti, da ne bo izkladali in nakladali orožja in streliva, ki dohaja na parnikih na Irsko v svrhu, da se uporabi proti irskim sinfajnovcem. Vlaki, ki bi imeli že v nedeljo odriniti iz Kingstona v Dublin, stoji še na postaji, ker jih železničarji nečajo potegniti z mesta. Vlaki so napolnjeni z granatami in drugo municijo. Izvrševalni odbor železničarske zveze na Irskem je večeraj zagrozil z generalnim štrajkom na vseh železnicah na otoku, ako bodo oblastniki silili delavce izkladati in nakladati orožje in strelivo.

A to še ni vse. Irski organizirani delavci so poslali gorak apel na delavsko trozvezo v Angliji, da naj ne pomaga angleški militaristom z nakladanjem orožja in streliva na parnike, ki plovejo med Anglijo in Irsko. Irski delavci upozarjajo svoje angleške brate da je prevažanje municije na Irsko ravno tako protidelavsko, kakor je pošiljanje tega materiala na Poljsko, čemur so se uprli pristanišni delavci v angleških lukah. Angleške oblasti se bodo poskuševale vojaštva pri nakladanju in izkladanju, ako pride do splošne stavke.

Amsterdam, 25. maja. — V Hollandiji raste revolucionarno gibanje. Kljub strogo zastraženi meji prihajajo ruski boljševiki in nemški spartakovski redno čez mejo. Holandska komunistična stranka je razvila močno kampanjo proti nameravanemu novemu zakonu, ki ima omejit revolucionarno gibanje. O tem zakonu se zdaj vrše burne debate v zbornici. Komunistični voditelji groze z generalnim štrajkom v slučaju, da je zakon sprejet.

BOJ ZA SVOBODO GOVORA.

Louisville, Ky. — "Ameriška delavska federacija" namerava zanesti postavo o sindikalizmu pred sodišče, da izjavi, če je postava ustavna ali protustavna. Guvernor Morrow je rekel, ko je podpisal dastavo, da po njegovi godbi ta postava omejuje svobodo govora. Guvernor je torej priznal, da je postava protustavna in podaja je svojo izjavo, ker upa, da jo sodišča proglašajo za protustavno.

Postava daje pravico vsakemu konstablerju ali deputiju, da razžene shod, če po njegovi sodbi govorniki podžigajo k razrednemu sovraštvu. Če ta postava ostane v veljavi, tedaj bo lahko vsak birič razpustil vsak delavski shod.

ŠTIRJE POLICAJI V NEPREDJETNI KAŠI.

Chicago, Ill. — Policijski načelnik Garrity je suspendiral štiri policaje, ker so obtoženi, da so sodelovali pri kraji žganja. Dva sta detektiva. Vsi štirje policaji izjavljajo, da so nedolžni kot novorojeno dete.

Dva policaja sta izjavila, ko sta bila spoznana od Fred Wolfa, da sta sodelovala pri tatvini, da lahko dokazata, da sta bila pol milje proč od mesta, na katerem je bilo ukradenega žganja za trideset tisoč dolarjev.

Wolf je pa izjavil, da pozitivno pozna moža, ki so ga ustavili, spredili doli s tovornega avtomobila in mu rekli, da se mu za avtomobil ni treba bati, ker ga bo lahko prihodnji dan dobil na policijski postaji, ki se nahaja na Čikaški cesti.

RESNIČNI PODATKI O SLADKORNEM TRGU.

NAJMANJ \$30 NA LETO BO PLAČALA DAVKA VSKA AMERIŠKA DRUŽINA PROFITARJEM.

Če cena ne pade kvitko, bo izgnilo v šepih profitarjev \$600,000,000 v tem letu.

Washington, D. C. — Pred nekaj tedni so prodajali funt sladkorja po 20 do 25 centov v trgovini na drobno, dasiravno bi bili sladkor lahko prodajali po enajst in pol centa funt, če bi se tovarnarji in trgovci zadovoljili s primernim dobičkom. Danes je cena višja, kajti ponekod prodajajo funt sladkorja že po 30 centov in še dražje, torej je tudi dobiček višji kot je bil, dokler so funt sladkorja prodajali po 20 do 25c.

W. Jett Lauck, ekonomski svetovalec železničarskih bratovščin, je na podlagi zgoraj omenjenih cen izdelal poročilo o profitarstvu, ki ga uganjajo s sladkorjem in ga predložil "Združenemu železniškemu delavskemu odboru". Lauck pravi, da bodo na podlagi zgoraj omenjenih cen po 20 do 25 centov vzeli profitarji v tem letu konzumentom iz njih šepov šest sto tisoč dolarjev. Z drugim besedami to pomeni, da bo vsaka družina povprečno plačala na leto trideset dolarjev sladkornim profitarjem.

Mr. Lauck citira narasle profite 12 največjih sladkornih družb in povdarja, da se ni njih profi zaradi tega pomnožil, ker se je povečala produkcija, kajti produkcija se je v vojnem času faktično znižala.

Mr. Lauck prizna, da je vplival na položaj dovoz kubanskega sladkorja, toda on vztraja, da so ujemne ustvarjeni vzroki vplivali da se je sladkor podražil od leta 1914 za tri sto odstotkov. Za ilustracijo navaja, da je profi pri fntu sladkorja v letu 1913 med proizvajalci troški in cena v trgovini na drobno znašal manj kot en cent, danes je pa razlika več kot deset centov.

Producenti, ki proizvajajo sladkor iz sladkornega trsa, so imeli v istem letu 27,28 odstotkov dobička na glavnico, 238,34 odstotkov na resnično investirani kapital in 191,09 odstotkov na resnično investirani kapital po odbitku vsega plačanega davka. Producenti, ki izdelujejo sladkor iz sladkornega trsa, so imeli v istem letu 27,28 odstotkov dobička na glavnico, 238,34 odstotkov na resnično investirani kapital in 191,09 odstotkov na resnično investirani kapital po odbitku vsega plačanega davka.

Tako dokazuje mr. Lauck s številskimi, kako se je pomnožil profi tovarnarjev, ki izdelujejo sladkor, čeprav se je produkcija sladkorja v vojnem času znižala. Ali te številke povedo še nekaj drugega in sicer zelo važnega. Tovarnarji so vlekli tudi profi od zvođenega kapitala, to se pravi od kapitala, ki ga niso nikdar vplačali. Največ vode je v kapitalu producentov, ki proizvajajo sladkor iz sladkornega trsa.

Velebizniško časopisje seveda ne vidi profitarstva v visokih sladkornih cenah, ampak zagovarja podražitev sladkorja s pomanjkanjem sladkorja na trgu. Stvarno poročilo mr. Laucka, ki je podprto z neovrgljivimi številskimi, povečuje vse nekaj drugega, kot trobi velebizniško časopisje.

ZA VARNOST PRED LINČARJI

Alexandria, Va. — Šerif Clements je odvedel zamoreca William Turnerja v ječo, ker se je pred arlingtonsko ječo zbralo nad dve sto oseb z namenom, da linčajo zamoreca. Obožnica očita zamorec, da je ustvil avtomobil, v katerem sta se peljala T. Morgan Moore in njegova nevesta, da ga oropa. Moore je oddal na zamoreca strel, ki ga je ranil, naker je zamorec ustrelil Moora.

IZGOVORI TELEFONSKE DRUŽBE V PRAVI LUČI.

DRUŽBA ZAHTEVA POVIŠANJE PRISTOJBIN, ČE POVIŠA MEZDO.

Njen zastopnik trdi, da se je morala družba zadovoljiti.

Chicago, Ill. — Telefonska družba naznanja, da je povišala telefonskam mezdo za tri dolarje na teden in da zdaj povprečni mesečni zaslužek telefonistke znaša osem in osemdeset dolarjev.

Ali družba zahteva, da se povišajo pristojbine in njen zastopnik je pred komisijo za javne potrebe še povdarjal, da družba napravi aranžma, da si izposodi dne 31. maja od čikaških bank osem sto tisoč dolarjev. Zastopnik kompanije je dejal, da družba zahteva, da se pristojbine takole povišajo:

Naročniki, ki plačajo zdaj \$1.50 mesečno in imajo štirje eno žico naj plačajo bodeče \$2.40. Naročnikom, ki plačajo mesečno \$3 in imajo dva eno žico, naj se povišajo pristojbina na \$3.75. Trgovcem ki sta dva na eni žici in plačata po \$3.75 mesečno, naj se povišata na \$4.50.

Če pregledamo zahtevo telefonske družbe, lahko takoj opazimo, da družba zahteva, da se najbolj povišajo pristojbine onim, ki imajo najslabejšo telefonsko službo in ki so seveda tudi najbolj revni med strankami, katere ima telefon v svoji hiši. Tudi telefonska družba se ravna po načelu, da se ne sme za nobeno ceno preve podražiti telefonsko bogatim in trgovcem, ker bi sagnali vsi v velebizniškem časopisju. Zahteva telefonske družbe je navadna neustanost, ki je vredna najstrožje obsodbe, ker zahteva najvišje povišanje pristojbin za one, ki imajo najslabejšo telefonsko službo, ne glede na to, če je povišanje pristojbin v taki meri opravičeno ali ne.

Telefonska družba je dozdaj plačevala začetnicam po \$11.50 na teden. Stokala je, da ne more dobiti telefonistk, ko se pričele stranke pritoževati, da je telefonska služba za nič. Seveda ni mogla dobiti za tako mezdo v času neznosne draginje telefonistk, ki se pravzaprav še imenovati ne more mezza, ampak je navadna beraška napojnina.

Družba joka in stoka, da ne more izhajati s sedanji pristojbinami. Kako naj se pa ljudstvo prepriča, če ima družba možno ravnateljstvo in da ima kljub temu izgubo. Ljudstvo nima pravnobnih zastopnikov in ravnateljstvu družbe, vsi ravnatelji so zastopniki privatnih interesov in ne ljudskih. In če ljudstvo nima vploda, kako se družbini imetek u pravlja, kako naj verjame, da je kljub vzornemu vodstvu nastala izguba.

Tiste mese, ko sta bili telefonska in brzojavna služba pod vladno kontrolo, je velebizniško časopisje najmanj enkrat na teden zakričalo, da je telefonska služba za nič. Komaj so imeli privatni interesi zopet kontrolo nad telefonsko službo, je velebizniško časopisje umolknilo s svojim krikom o slabi telefonski službi. To časopisje je šlo še dalje. Prišlo je javkati, da je treba povišati pristojbine, če se boče zboljšati telefonska služba. Vprav to javkanje pa dokazuje, da je v interesu splošnega ljudskega blagostanja nastala potreba, da se nacionalizirajo vse telefonske in brzojavne naprave.

ZAMORSKI KLUB POZDRAVLJEN Z BOMBO.

Chicago, Ill. — Zamorec so ustanovili svoj klub pod imenom "Appomatox" in kupili hišo na Grantovem bulvarju. Sinoč je bila zopet vržena bomba proti hiši, ki pa ni napravila veliko škode. To je že druga bomba v štirih mescih.

ARMENSKA PROŠNJA JE ZADELA NA GLUHA UŠESA.

REPUBLIKANSKI SENATORJI SO OINČINI NAPRAM NJI.

Najbrž ne bodo dovolili, da se poveri mandat predsedniku.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson se je obrnil na kongres, da mu dovoli sprejeti armenski mandat za Združene države. Odpisal je poslanice senatu in zbornici, v kateri povdarja, da govori v soglasju z željami največjih krščanskih ljudstev.

Republikanski senatorji so nasprotniki armenskega mandata in se nikakor ne strinjajo, da se predsedniku podeli moč, ki jo želi. Ako se mnenje senatorjev ne spremeni, ne bo sprejela predsednikova želja. Senator Lodge je sam omenil Harbordovo poročilo, da bo treba 59,000 mož, precej močan oddelek mornarice in 756,000,000 dolarjev, da se spolni mandat.

Senator Borah, ki spada med napredne republikance, je dejal: "Želim samo povedati, da preden Amerika uvaža to vprašanje, naj Anglija in Francija vrmeta Armeniji bogastvene vire, kajti če se prevzame bres njih, je ravnotako, če bi kdo prevzel ubožnico. Jaz mislim, da je brezvestnost, če se sleče Armenija tako, kot je bila slečna, po tem se pa izroči drugemu narodu, da skrbi za njo."

"Združene države ne bodo tega storile, ljudstvo je proti," je rekel senator Poindexter.

Senator Simons je utalno je rekel: "Kadar bodo razumeli fakti, da je prvo leto treba 59,000 mož in 888,000,000, tedaj ne bo ob tem času navdušenja za mandat."

Senatorja Underwood in Hitchcock, ki vodita demokrate, sta odklonila diskuzijo o tej stvari.

Glasni so pa bili republikanski kongresniki in kongresnik Porter iz Pensilvanije, predsednik odseka za zunanje zadeve, je rekel, da je bil vedno nasprotnik pridruženju z avtomobilnih evropskih zvez: "Zamotanje v armensko afero pomeni brezkončno kontroverzno o stvarih, ki se nas direktno ne tičejo."

Predsednik Wilson se sklicuje v svoji poslanici na rezolucijo, sprejeto v tem mesecu po senatu, ki iskreno upanje, da se ustanovi v Armeniji stalna vlada in pravilna vlada osebne svobode.

Vsa znamenja govora, da so republikanski senatorji in kongresniki nasprotniki armenskega mandata in če bo sprejet armenski mandat, da se bodo v kongresu odigrale hude in vreče besedne bitke pred glasovanjem.

OTROŠKI JOK JE REŠIL DRUGI ŽIVLJENJE.

Chicago, Ill. — Družina Dominika Romana, obstoječa iz sedmih oseb, je ležala v globokem spanju, ko se je prebudil 3-letni Angelo. Prišlo je jokati in včel svojega 18-letnega brata Leona za lašo, ki se je prebudil iz teškega sna. Zadišalo mu je po plinu. Odpri je okna, na kar je tekel na policijsko postajo po pomoč. Zdravnikom se je ovrčilo vse poklicati v življenje, dasiravno so bili že močno omamljeni od plina.

TOVARNA ZA OLJE V OGNJU. VSE OONJOGASNE REZERVE NA NOGAH.

Chicago, Ill. — Na neznan način je nastal ogenj v tovarni Holland Core Oil kompanije, ki se je kmalu razširil v velik požar. Ko je plamen objel veliki nabiralnik za olje, je živignil visoko proti nebu kot ogromna bakla, napravana iz smole. Pozvali so vse onjegasne rezerve na pomoč, ker je bila nevarnost velika, da postanejo tudi bližnja poslopja žrtve požara.

DOPISI.

West Frankfurt, Ill. — Iz tukajšnje naselbine že dolgo časa nisem opazil nobenega dopisa. Ker pa vem, da bi rojaki radi vedeli kako so razmere tukaj, naj nekoliko omenim.

Delavske razmere so zelo slabe. Večinoma rovi obratujejo le po malo ur na dan. Velikokrat se pripeti, da grede premogarnji v rov, brez nekaj ur pa pridejo zopet iz rova, ker ni železniških voz za nakladanje premoga.

Jaz sem bolan že sedem mesecev in še ne vem, kdaj bom zdrav. Podvrčel sem se moral operaciji. V največjo pomoč mi je sedaj podporno društvo Slovenske narodne podporne jednote. Vsaletdga apeliram na vse rojake, ki še niste pri tej podporni organizaciji, da takoj pristopite, ker ne veste kje in kdaj vas zadene nesreča. Nikdo ne ve preje, v kako veliko pomoč je dobra podpora organizacija, dokler ga ne zadene nesreča. Posebno kdor ima veliko družino, ta dobro ve.

Nazadnje apeliram na vse članke tukajšnjega društva da se redno in številne udeležijo mesečnih sej, kot so se dosedaj, ker na dnevnem redu sleherne seje je veliko važnih zadev rešiti. Čim bolj se člani zanimajo za društvene seje, tem bolj društvo napreduje in vse stvari se hitro rešujejo in v zadovoljstvo članstva. Ni umestno okrog zabavljati, ta in ta stvar se ni pravilno rešila. Na seji je mesto za razne razprave ne pa v privatnih stanovanjih. In dolžnost društvenih odbornikov je pa, da pazijo, da se nobenemu članu ne godi krivica in da se redno posluje, ne pa zadrževati kakšne važne zadeve in odlašati od seje do seje. — J. Dežman.

Girard, O. — Delavski položaj v tukajšnji okolici je izredno slab. Tovarne so zaprle vrata, ker ne morejo dobiti surovin valed stavke železničarjev. V tem kraju se stavkarji dobro držijo in želim jim zmagati.

V tukajšnji tovarni "The Ohio Leather Works Co." delamo po 25 ur na teden. Toda nekaj govorijo da ne bomo delali niti po 25 ur na teden in da bomo šli v tovarno samo po plačo (!), ako se obrat na železnice ne bo izboljšal. Jaz bi bil še bolj zadovoljen, ako bi mi plačo prinesli na dom.

V zadnjem letu je bilo toliko stavk, menda še več kot je dni v letu, kot še nikdar ne prej v zgodovini Združenih držav. Največji kar jih pomeni ameriška zgodovina, je bil jeklariji, ki ga je odredila Ameriška delavska federacija. Stavka je bila takorekoč izgubljena. Koliko revščine je bilo med stavkujočimi delavci, koliko žrtve je padlo, koliko sovraštva med nekaterimi delavci. In zaman. — Drugi strajk je bil premogarnjev. Tudi ta je bil velikega pomena za vse delce. In tudi ta stavka ni uspela: Zopet so bile prizadete vse delavske vrste, ne samo premogarnji, ampak tudi delavci v drugih strokah. — Sedaj je železničarska stavka, valed katere smo prizadeti vsi delavci, vseh strok.

In sedaj pa nastane vprašanje, zakaj so bile vse te stavke, zakaj stavkarji niso uspeli v svojem boju za življenjski obstanek in kje je odgovor proti temu klu, ki razjeda splošno ljudstvo, delavce in druge. Odgovor na vsa ta vprašanja je zelo lahak, kdor le nekoliko premisli celoten položaj, gospodarji in politični, v tej delci.

Stavke so nastale valed tega, ker delavci ne dobijo tolike plače, da bi se pošteno preživeli, ker jim oni, ki lastujejo vso produkcijo, nočejo pošteno plačati; ker jim privatni interesi ali velepodjetniki odročajo pravice do poštenega človeškega življenja. To so vzroki stavk.

Ker pa privatni interesi, velepodjetniki, kontrolirajo vso politiko, vse postavodajne sbornice in zakonodaje, nasprotujejo z vsemi sredstvi stavkarjem, stajke ne morejo uspeli. Na svoji strani imajo vse javne uradnike, vse časopise in na ta način jim je lahko boj proti delavcem.

Edina odpora vsemu temu zlu je, da se delavci organizirajo v politični stranki in da volijo delavske kandidiate. Dokler bodo

delavski nasprotniki zavzemali vsa važna mesta v javnem življenju, v zakonodajnih sbornicah in drugih javnih uradih, toliko časa ne bodo delavci dobili onih pravic, do katerih so upravičeni. S stavkami se ne doseže vsega, to mora vsakdo priznati in dokaze imamo iz zadnjih stavk. Ne smemo poslušati Gompersa, ako vpije, da delavci ne smejo stopati v politično življenje; da delavske politične stranke ni potreba. Tako kričijo tudi delavski nasprotniki, ker vidijo v močni delavski politični organizaciji velikega nasprotnika. Vsakdo, kdor nasprotuje delavski politični stranki, je nasprotnik delavstva.

Ko bi se delavstvo zavedalo tega, da se mora organizirati politično, da mora izbrati iz svoje srede delavske kandidiate in za iste tudi glasovati, bi bili delavci sedaj v veliko boljsem položaju kot so pa tako. Ko bi imeli delavci svoje zastopnike v vseh javnih uradih, v postavodajnih sbornicah, bi stavke izpadle vse drugače, kot so. Ne teka bi po ulicah kri delavcev, ne bilo bi toliko žrtve, in bi tudi stavk ne bilo.

Videli smo v zadnjem letu, kaj smo delavci priborili s stavkami. Videli smo, v kakem položaju so živeli stavkarji. Škodovali smo sebi in vsem, dosegli pa ničesar. Izpoznali smo, da s stavkami se ne opravi ničesar in radi tega se moramo poprijeti druge taktike, namreč da se organiziramo politično, udeležimo volitev polnoštevilno in da glasujemo za delavske kandidiate.

Na konvenciji socialistične stranke v New Yorku je bil imenovan za predsedniškega kandidata Eugen E. Debs. Socialistična stranka je pozvala vse delavce, da se udeležijo polnoštevilno prihodnjih volitev, ki se vršijo 4. novembra t. l. in da glasujejo za kandidiate, katere bo imenovala ta stranka.

Delavstvu nasprotna stranka se že razvile veliko volilno kampanjo, prireajo shode, razvijajo svoj program, ki je vse prej kot pa delavstvu prijazen, obljubujejo vse mogoče in slepijo ljudstvo z raznimi praznimi frazami, ki so fraze in ostanje. Nekateri se pričeli tudi laskati delavstvu in ga zelo zagovarjati. Nekateri so pričeli obljubovati, da bodo odpravili prohibicijo, in ne vem kaj še.

Delavci! Ne pustite se zvoditi za nos, da ne bodete potem obžalovali in se kenali. Ne poslušajte praznih frazarjev, ne verjemite jim! Koliko so vredne obljube političarjev starih velebizniških strank, ste že laško izprevideli v zadnjem času. Ne verjemite niti, da bodo odpravili prohibicijo, in da nam bodo zopet dovolili piti vino in pivo. To je samo vada za nezavedno ljudstvo, ki pozabi, kar je bilo večeraj. Oni naj bi odpravili prohibicijo, ki so jo odvedili? Mogoče je — samo za zelo kratek čas, da pridobivajo delavce za se. Toda, delavci ne pustite se zvoditi s tem za nos. Verite, da vas hočejo pridobiti na svojo stran s tem, da kričijo, "jaz bom odpravil prohibicijo", "jaz vam bom dal zopet pivo in vino". Kakor hitro bodo pa izvoljeni, bodo takoj pričeli peti svojo storo pesem, izkoriščati, zatirati in preganjati delavce.

Delavec, ako hoče živeti življenje človeka, glasuj za delavske kandidiate, organiziraj se politično in propagiraj to idejo med svojimi znanci in prijatelji ter tovariši. Udeležite se volitev in glasujte za delavske kandidiate. Le, ako bodete to storili, ste lahko prepričani, da se bo vaš položaj izboljšal. Ako pa ne bodete tega storili in volili kandidiate delavstvu nasprotnih strank, potem se pa nikar ne pričujte, da bodo odpravili prohibicijo, ako bodete še bolj preganjani, izkoriščani in zatirani. Kakor si bodete postlali, tako bodete ležali.

Na društvenem polju ne moremo zaznamovati kakšnega posebnega vpeha, ker se rojaki izseljujejo v druge kraje in mladine pa ni.

30. maja se prične glavno zborovanje delničarjev Slovenskega narodnega doma. Na tem zborovanju bo treba rešiti več zelo važnih zadev in urediti bo treba zopet nova pravila za prihodnje tri leta. Vsaletdga apeliram na vse delničarje, katerim je mar napredok Slov. nar. doma, da se udeležijo polnoštevilno tega zborovanja.

Na zadnji redni seji aprila meseca je bilo tudi sklenjeno, da se vrši 30. maja t. l. veselica. Ker pa ta dan ni nikakor pripravljen za tako prireditev, se ta veselica ne vrši in sicer iz naslednjih vzrokov: 1.) Delavske razmere v tukajšnji okolici so izredno slabe in sleherni delavec mora zelo paziti, da mu je mogoče izhajati v sedanjih časih; 2.) 30. maja je praznik Kibčanja grobov in Amerika se bo spominjala padlih na bojnem polju. Ker je ta dan žalosti, ni nikakor primerno, da bi mi rajali in se veselili. Posvetimo ta dan spomnu onih ki so padli za svobodo in prostost in našim bratom, ki so padli na raznih evropskih bojiščih. Kakor se Amerika spominja na ta dan onih padlih junakov, ki so padli v državljanski vojni, tako naj se tudi mi spominjamo onih, ki so padli za svobodo.

Opozorjam še enkrat vse delničarje Slov. nar. doma, da se udeležijo polnoštevilno prihodnjega glavnega zborovanja, ki prične 30. maja t. l. ob deveti uri dopoldan. — Frank Kramar.

Duluth, Minn. — V zadnjih par tednih sem prejel veliko pism od raznih rojakov iz železnega okrožja Minnesota, v katerih so me dotičniki prosili za pojasnila glede "Delavskega odškodninskega zakona" države Minnesota, to je koliko je zvišala državna zakonodajna zbornica odškodnine v letu 1919.

Taka pojasnila je pa zelo težko dati pismenim potom, ker bi imel človek preveč posla pojasnjevati vsako točko posebej. Valed tega svetujem vsem rojakom, živim v Minnesoti, ki se zanimajo za "Delavski odškodninski zakon države Minnesota," da naj mi takoj pišejo in v pismu priložijo dva centa poštne znamko in jaz jim bom drage volje poslal omenjeni zakon v obliki brošure.

To knjižico "Delavski odškodninski zakon države Minnesota" bi sploh moral imeti vsak delavec živeč v Minnesoti, ker nikdo ne ve, kdaj ga zadene nesreča, da bi se v slučaju nesreče znal kako ravnati. Pismo naslovite: John Movers, Warrant Register Clerk, Auditor Office, District Court Duluth, Minn.

RAD BI IZVEDEL.

Kje se nahaja Anton Skoršek, doma iz Stare Vasi pri Velenju na Štajerskem. Pred več leti je bival v Milwaukee, Wis., na Clinton Street. Ke sem izvedela, da namarava odpotovati v staro domovino, želim izvedeti za njegov naslov, jaz Marija Žervart, rojena Skoršek. Uljudno prosim vse seznane rojake, ki vedo za njegov sednji naslov, naj mi to sporočijo, ako bodo pa sam čital ta oglas, naj se mi sam prijavi na moj naslov: Mary Žervart, P. O. Box 807, Cle Elum, Wash.

Edini starokrajaki SLOVENSKI ZDRAVNIK v Pennsylvaniji

Dr. M. Milojevič

prajo vojaški zdravnik in večletni zdravnik deželne bolnišnice v Gradcu na Štajerskem.

417 — Wood Street PITTSBURGH, PA.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otroče, ženske in moške bolezni.

Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan.

Bell Telephone Cedar 2338

843 E. Ohio Street, N.S. PITTSBURGH, PA.

Dobro Došli

v gostino ob žumedi reki, tik hladen senčnem parku v prijazni kmečki slovenski dolini, med romantičnimi gorami. Zagotovi se vam, da ako nas obiščete ne bode vam žal, kajti penoče celinasto pivo in druge krepačajoče pijače, lepo dišče smode, da bi jih sami angeleli kaditi, vse to dobite pri rojakih:

PAVLAKOVICHU in WUKSINICHU (na Springfield) BOX 3, EWEL, UTAH.

HAZVANILLO IN VABILO!

Uljudno vabimo na veselico katero priredi društvo "POMOČNIK" štov. 2, S. D. P. Z. v Johnstown, Pa. dne 5. junija, 1920 v Slovenskem Delavskem Domu. Začetek veselice točno ob 7 uri zvečer. Najuljudnejše vabimo vse Slovensko občinstvo vsa sosedna društva in vse posameznike, da se te veselice vdeležijo o-bilnem številu. Bodite uverjeni, da vam v enakem slučaju vrnemo, znali bomo ceniti vašo naklonjenost. Še posebno se opozarja vse člani in članice tega društva, da se polnoštevilno vdeležijo veselice, čla ki se ne vdeležijo veselice plačajo 50c v društveno blagajno. Čisti prebitek veselice je namenjen v našo društveno blagajno, ker društvena blagajna se nahaja v zelo slabem štadiju na finančnem ugledu. Izdatki so mesečno, dohodki pa zelo malo ali skoro nič. VSTOPNINA ZA MOŠKE JE 50 centov, ženske in otroci so prosti vstopnine. Za vsestransko, dobro in točno postrežbo bode predkrbljeno, kveda ne bo manjkalo tudi sladkoleta, dobri prigrizek in hladilna pijača, kadilec bo lahko dobil izvrstne smodke, sicer bo na razpolago vseh takih zemeljskih dobrot, ki spadajo v take svrhe. Za izvrstno spremembo korakov na plesišču, da ne bi komu oziroma kateri odvrenole noge, bo skrbel naš dobro znani rojak Frank Kranjc, ki bo igral izbrane komade poskočnice na svojo kromastično harmoniko. No kakor se vidi iz programa, bomo imeli dovolj duševnega in telesnega užitka. Torej ta dan vsi k nam na zabavo. Za veliko udeležbo in na veselo snidenje dne 5. junija t. l. se uljudno priporočila in vabi

VESELICNI ODBOR. (Adv.)

NARODNA TRGOVEKA DRUŽBA V DUNLO, PA.

se priporoča vsem prijateljem pravih kranjskih klobas. Mi imamo doma izdelane in prekažane klobase, po 45c funt. Poltjamo jih v vse kraje Združenih držav in Kanado po ekspresu, toda ne manj kot 10 funtev eno naročilo, več pa kolikor želite.

Naša družba je slovensko podjetje, to vam naj bode jamstvo, da se naše klobase izvrstno in okusno narejene. Torej naročite si jih še danes. Vsakemu naročilu je treba pridati MONEY ORDER ali bančni draft ček. Vsa naročila in vse denarne nakaznice naj se naslove na:

NATIONAL MERCHANTS COMPANY.

P. O. BOX 304, DUNLO, PA.

Družba ima na razpolago za prodajo še nekaj delnic in sicer so po \$10,00 delnica, ako želite naložiti nekaj vašega denarja v dobro napredujočo trgovino, ne zamudite te ugodne prilike.

Pišite nam v slovenskem jeziku. Se priporočamo.

NATIONAL MERCHANTS CO. DUNLO, PA.

Zažaba, šušča in najraznovrstnejši

DOMAČA EDEAVILA

katera pripravuje magr. Knapp, imajo vedno v zalogi.

PISU po brezplačni ceni.

MATH. FREDIE

P. O. Box 772, City Hall Station, NEW YORK CITY.

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Wm. Sitter Co.

545 E. Ohio St. Cleveland, Ohio

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO ŽENE IN DEKLETA

nad 18 let stare. Ne zahtevamo nobene skušnje, dobra plača pri lepljenju listkov na zavitke. Vi se hitro priučite tega dela. Dela se deč, pri tem čistem delu, svitile in zračne sobe. Pridite pripravljeno za delo. Mi vam damo delavno obleko in isto tudi pereno brez plačno za vas. Oglasite se pri:

CALUMET BAKING POWDER COMPANY

4100 Fillmore Street, Chicago, Ill.

POTREBUJEMO

ŽENE IN DEKLETA za delo pri "punčpresah" in na benč, ter za prebiranje raznih izdelkov. Delo je stalno. Nobene skušnje se ne zahteva.

Oglasite se pri: Miss Jensen,

VICTOR MFG. & CASSET CO.

5750 Roosevelt Rd., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO

DELAVCE za delo v tovarni. Nobene skušnje se ne zahteva. Prijazno delovno stanje. Plača 47½ do 50c na uro za pričetk. Prilika za delo od kos. Employment urad odprl od 7:30 do 5. P. M.

U. S. RUBBER CO.

2808 Grand Ave., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO

DELAVCE za delo v tovarni. Nobene skušnje se ne zahteva. Prijazno delovno stanje. Plača 47½ do 50c na uro za pričetk. Prilika za delo od kos. Employment urad odprl od 7:30 do 5. P. M.

POTREBUJEMO

ŽENSKO za splošno hišno delo. Dobra plača. Oglasite se pri: Austin 6180 pred 5. uro popoldne. Pri: Miss Jensen.

POTREBUJEMO

NAVADNE DELAVCE. Plača po 50c na uro.

CHICAGO FIRE BRICK CO.

555 N. Cicero Ave.

POTREBUJEMO

MLADE DELAVCE za lahko delo pri benč, za delo pri drilih in strojih za navijače. Stalno delo, dobra plača.

National Stamping & Elec. Wks.

410 S. Clinton St.

POTREBUJEMO

na dobavo pomoči. Nobene skušnje se ne zahteva. Prijazno delovno stanje. Plača 47½ do 50c na uro za pričetk. Prilika za delo od kos. Employment urad odprl od 7:30 do 5. P. M.

POTREBUJEMO

Pri upravnistvu Prosvita ima pismo iz stare domovine ANTON KOLAR. Pismo je pisano od Anton Trčka, Rokyčanova ulica št. 332, p. p. Pisek, Čechy, Čst. rep. Evropa.

New York, N. Y. — Pevsko društvo "Slavec" priredi v soboto zvečer, dne 29. maja, svoj družinski večer s pevskim nastopom in plesom.

Za to zabavo, ki je radi nastopajočega poletja brčkone v tej sezoni zadnja prireditev v naši naselbini, si je "Slavec" priskrbel malo, ali okusno in za tako zabavo jako primerno dvorano arbskega društva "Sloga", 443 W. 23rd Str. V programu so nekatere nove in druge priljubljene pesmi za mešani in za moški zbor, žaljivi in solo-nastopi, moški kvartet in nastoped ples.

Vsi prijatelji "Slavec" poznajo prijateljski duh, ki veje na domačih večerih "Slavec", in za to se je nadejati, da počastijo prireditev tega pevškega društva s svojim obiskom tudi drugi pevec kakor tudi vsi prijatelji narodnega petja in prisrčne zabave. — Jos. Rems.

Wibaux, Mont. — Tukaj smo imeli dolgo zimo toda nazadnje se je vendarle poslovila in prišla je pomlad, ko je treba priti s poljskim delom, orati, sejati in kopati.

Toda valed pomanjkanja krme in semena bo ostalo veliko polja neobdelanega. Lansko leto je bil poljski pridelek zelo slah valed velike suše in tudi krme smo premalo prideli, da bi zadostovala do letošnje košnje. Valed tega smo primorani prodati živino ali pa uvažati krmo iz vzdolnih dežel. To da nemogoče in še za drag denar je težko dobiti krmo, ker je valed "pomanjkanja" železniških voz nemogoče uvažati. Kakor pa razvidi iz časnikov, bi farmarji na vzhodu radi prodali krmo, ako bi jo mogli. Toda ne morejo jo in valed tega jim gnije. Tak je sedanj sistem. V nekaterih krajih morajo pustiti da se krma kvari in gnije, tukaj je pa živina lačna. Isto je tudi s semeni. V nekaterih meslih imajo veleproftarji napojne štiriče in žito držijo od trga, tukaj bomo pa morali pustiti polja neobdelana. Tako znajo gospodariti sedanji od velebiznisa postavljeni gospodarji.

Vsi jamrajo, da primanjkuje železniških vozov. Za vraga, kako je to, da je bilo v vojnem času dovolj železniških voz za prevoz raznih vojnih potrebščin. Sedaj pa kar nasenkrat: voz primanjkuje. Pa ja ne, da bi bile okoližne z boljsevizmom in da so jih deportirali? V sedanjem sistemu je vse mogoče.

Prepričana sem pa, da se bodo ljudstva odprle oči in da bodo ob prihodnjih volitvah obračunali z vseni veleproftarji in ljudskimi lakotničevalci in da bodo poslali v javne zastope osebe, ki se bodo brigale za ljudske interese, ne pa za velebizniške in za njihove nikdar polne blagajne. V tukajšnji okolici so vsi farmarji in delavci organizirani v Nestranskarji ligi. Ženske imamo vsaki mesec seje, na katerih razpravljamo o bodočih volitvah in se pripravljamo za nje.

Pozivljam vse farmarje in farmare, da se udeležijo prihodnjih jesenskih volitev v polnem številu in da oddajo svoj glas farmarskemu kandidatu, ne pa kakemu advokatu ali velebizniškemu agentu. Vsak farmar mora premisliti, kako se trudi in da mora zgodaj zjutraj vstajati, da obdela polje in obeje, toda v jeseni ko so poljski padečki zreli, pa mora prodati vse po sramotno nizki ceni, ako hoče dobiti sploh kak cent.

Tukaj v Montani se bodo vršile prve volitve meseca avgusta, na katerih bomo postavili kandidiate za novembarske volitve. Pozivljam vse farmare, da se gotovo registrirajo 30 dni pred volitvami. Nobene ni treba biti sram ali pa se izgovarjati, da nima časa ali da ne zna. Vsaka naj vpraša svojega moža in on bo rad pojasnil vse, kar je potreba vedeti. Dotični dan naj pusti vsaka vse drugo na strani, in naj gre na volišče, pa če tudi deduje ali pa smeči. Desetkrat bolje je iti na volišče kot pa v cerkev in moliti ter prositi boga pomoči. Če si sama ne boš pomagala, ti bog tudi ne bo. Prav voliti je več vredno, kot pa moliti in dan. Od molitve človek ni na ničesar, od izida volitev je pa vse odvisno.

Le pazi farmarica, da se boš udeležila volitev in glasovala za farmarske kandidiate. Bodi ponosna in vesela, da so ti možje pribo-

Dobava živil s pomočjo vojakov.

New York, N. Y. — Stotnik Dabney Morton, član ameriškega Rdečega križa, ki je dodeljen od delku v Jugoslaviji je poslal v srednjemu odboru ameriškega Rdečega križa naslednji opis:

Severovzhodno od Konjice v Hercegovini se nahaja dolina Kropa, ki je obdana od vseh strani s skoro nepristopnim gorovjem. Dolina je dolga kakih trideset milj, v kateri je pet vasi, ki so sedaj popolnoma odrezani od ostalega sveta. Kajti umikajoča se avstrijska armada je razdrila železnico, porušila mostove, sploh onemogočila dostop v to dolino. Avstrijska armada je na svojem umikanju tudi pobrala vse urodje prebivalcem. Vsa tega tudi niso mogli obdelovati polje, kot bi radi in pričelo je pomankanje živil. Vsa ta uničenih potov in mostov tudi iz doline niso mogli. Največje pomankanje se je občutilo v zimskem času.

Vsa ta opisala uradnikom ameriškega rdečega križa žalostni položaj prebivalstva v tej dolini. Prebivalstvo umira gladi. Ko je to odposlanstvo zapustilo dolino so pričeli uživati zadnja živila, ki so jih še imeli.

Naslednji dan je Ameriški rdeči križ takoj odredil resilno ekspedico, da reši prebivalce te doline gotove smrti. Vsa tovarna živila, kolikor jo je mogel dobiti v Mostaru in je otevoval v živečem. Štirje častniki Ameriškega rdečega križa so se odpeljali po železnico do Konjice in nato so se napotili po znamenitih stezah, dočim je karavana sledila po razdrti cesti do vzhodja planine.

Pri prehodu čez Konjiško planino so se častniki morali poslužiti smučev, s pomočjo katerih so lažje uadajevali pot. Po odhodu iz Konjice so prišli v petih dneh do Kropa, kjer so počivali. Ob vzhodju gorovja so dobili vodnike, da so jim kazali pot v nesrečno dolino.

Dva dni kasneje so dospeli do nesrečnega ljudstva, ki je bilo že vse ubupano. Hrana, katero so prinesli ti štirje častniki s seboj v potnih torbah ni zalegla ničesar. Toda ta predstraža resilne ekspedice je navdala nesrečno ljudstvo z novim upom na pomoč, katera se jim je bližala.

Ko so ti ameriški častniki zapuščali dolino, so opazili hapeljano žico iz vrha gorovja v dolino. Bil je gorski kabel, katerega se je avstrijska armada posluževala pri prevažanju streljiva in gorskih topov iz doline na planino. Častniki so takoj razvideli, da se je mogoče poslužiti tega kablja za dovažanje živil prebivalcem doline. Edina skrj je bila sedaj, če da koravana sredno dospje na vrh planine, do kamor je ta kabel napeljan.

Ko so dospeli nazaj v vzhodje Konjiške planine, jih je že čakala karavana. Takoj so zopet pričeli plezati po strmih stemenih te planine. Vse naokrog je bilo zametano z globokim snegom in moštvo je moralo sproti odmetavati sneg in delati pot za tovarno živino. Mrzla burja je velikokrat sproti zametla nrejeno pot. Toda ekspediceja se ni ustrašila nobenega napora ampak nadaljevala svoj pot neustrašeno naprej.

Ljudstvo v dolini je postalo popolnoma spatičeno, ker so bili prepričani, da je nemogoče sedaj spraviti živila v dolino, dokler sneg ne skopni. Ko so se nahajali častniki v dolini, jim je ljudstvo klicalo, da je vse zaman, da jim ne morejo pomagati. Živil ni bilo nikakih več v dolini, in akoravno se je nahajala resilna ekspediceja onostran gorovja, ga je nemogoče spraviti v dolino, ker je avstrijska armada razstrelila vse mostove in ceste, ki vodijo iz doline.

Še in ko se je pričela pomikati prva košara polna živil v dolino so častniki na vrhu hriba sporočili to s strelom. Na ti košari se je nahajal stotnik E. R. Rice iz Brookton, Mass., ki je spremljal košaro na poti. Vajanja po tem kablju je trajala eno uro. Ko je dospela v dolino, je ta stotnik takoj organiziral posamezne oddelke, ki so odnesli živila v posamezne vasi, katera naj vaški načelniki razdelijo med prebivalstvo. Pozval je tudi vsake načelnike, da naj pošljejo dovolj ljudi, ki bodo sprejemali poslana živila.

Na ta način so dobivali prebivalci teh vasi živila ves čas, dokler ni sneg skopnil in odprti pot iz doline. Dobili so tudi dovolj poljskega orodja, da lahko obdelujejo polja.

Na ta način gotovo niso nikjer dobavljali živila stradajočim ljudem. Tu se kaže, kaj se zmore Ameriški rdeči križ. Ako bi ta ne prišel ob pravem času in prinesel živila tem ljudem, bi ljudstvo v tej dolini umrlo od lakote. —

Inozemstvo.

Japonski cesar je bolan na možganih. Honolulu, Havaji. — Po vesteh iz Tokija je japonski cesar Jošihito nevarno zbolel na možganih, valedesar je neuporaben za vsako opravilo. Kolikor je znano iz poročil, bo moral mikadev sin kot regent prevzeti vladarsko mesto.

Češi in Poljaki v krvavi bitki in Francozi streljajo na oboje. Dunaj. — Iz Prage javljajo o neprestanih krvavih apopadih med Poljaki in Češi v Tekinju na Slezkem. Zadnje sobota so Poljaki napadli češke drakvene prostore in razbili vse notranjo opremo, nato so napadli nekaj trgovin, pretepali žide na ulici in končno so osvobodili iz ječe svoje tovarnike, ki so oboženi, da so z dinamitom raznesli železniško postajo. Izgredi so postali tako grozeči, da je zavezniški plebiscitni komisar poslal četo francoskih vojakov, ki so streljali na Poljake in Češe in ubili dva izgrednika.

Tajna republičanska sodišča na Irskem. Dublin, Irsko. — Na Irskem polnjuje že dolgo časa tajna republičanska sodišča, ki imajo več opravka, kot pa javna kraljeva sodišča. Sinfajnovci ne priznavajo kraljevih sodišč in zato so organizirali svoja. V vseh okrajih je po eno tajno sodišče in organizirali so tudi prizivni tribunal. Sodne razprave se naravno vse ponoči in za zaprtimi vrati. Republičani so spoznali, da bi na Irskem kmalu zavladala anarhija, ker so noče nihče pokoriti angleškimi oblastem in valedgeto so uvedli svoj zakonik in svoja sodišča. — Marsikdo si morda misli, da so ta sodišča nekakšna komedija, ali temu ni tako. Vse procedure so zelo resne. Nastopajo pravniki, zagovorniki in porota. Obtoženi so navadno tatovi in roparji. Republičani imajo svoje detektive, ki hitro polovijo zločince in obravnava se izvrši takoj. Kazni, ki jih izreče sodnik, so denarna globa in zapor, v nekaterih slučajih je pa tudi smrtna kazen, ki se izvrši takoj po obsodbi. V slučaju tatvine in ropu mora vsak obsojenec povrniti ukraden stvar.

Časnikarski poročevalci je bil priča eni taki obravnavi. Pred sodnikom sta stala dva moška, ki sta ukradla sod suhega mesa neki vdovi. Obsodba se je glasila, da morata povrniti meso in predsedati 48 ur v "temni ječi". Kje pa so republičanske ječe? To je zanimivo. Omenjena tatova sta bila odpeljana v grobnico lorda Inehilana in tam sta sedela v temni podzemeljski čumnati. Grobnica je navadno zapuščenca — in kdo bi je navadno zapuščenca — in kdo bi je mislil, da je sinfajnovci izrabili misli, da je sinfajnovci izrabili ljo za zaporne prostore? Takih navidezno zapuščenih prostorov in luknj je vse polno na Irskem. V

skalnatih stenah blizu Mohira so mnoge votline, ki tudi služijo kot zaporji za republičanske obsojenec.

Zanimivo je tudi to, da republičanski policisti hitro ujamejo zločince, za katerimi izgubi redna policija vsak sled. Najzanimivejša pa je, da republičanski obsojenec ravnodužno sprejme in odslužijo kazen. Do kakšni gladovni stavki še ni bilo ališati med njimi.

Burni prizori v francoski zbornici.

Pariz. — Tekom vroče debate o stališču vlade napram generalni stavki in delavstvu vobče zadnji teden so se odigrali mnogi burni prizori v parlamentu. Buržoazni poslanci so neuporabno motili socialiste, ki so ostro kritizirali vlado zaradi njenega samostalnega nastopa proti Splošni delavski zvezi, ko so pa imeli nasprotniki delavstva besedo, so se masčevali socialisti in jim vrtili nalo za drago. Najburnejši prizor je bil, ko je govoril rojalist Daudet o "velikanski zaroti" proti Franciji, ki se je porodila v Moskvi in Berlinu. Dejal je, da bi treba zapreti vse delavske voditelje, ako hoče vlado "pogostiti revolucio-narni požar" pravočasno. Napadel je tudi Aristida Brianda, bivšega ministrskega predsednika, češ da je pred dvajsetimi leti priporočil generalni štrajk. Vsi neodvisni listi so mu zarotniki in s pratom je pokazal na znanega urednika Gustava Teryja, ki je sedel na zborniški galeriji, češ da je on tudi zarotnik. Tery je položil prst na usta v znamenje, da v zbornici on ne more odgovoriti, ker ni posla-

nee, toda Daudetovi pristaši so to znamenje smatrali za insult in so zagnali velik vrišč. Takoj so odgovorili socialisti in besede govornika so namah utonile v splošni rabuki. Zborniški predsednik je ostel poslanec, češ da dajejo "lep zrgled parlamentarnega zborovanja" in je suspendiral sejo.

ISCEM SVOJEGA BRATA

Stanislava Zupančič, doma iz vasi Javnice, Smartno pri Lašju. Nahajal se je v Forest City, Pa., leta 1905 in potem je odšel v državo Minnesota. Tujak ima tri sestre in očeta. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi to nagnani, ali pa ako bude sam čital ta oglas, naj se mi nemudoma prijavi na moj naslov. Poročati mu imam zelo važne stvari. Paul Zupančič, R. F. D. 2, Box 41, Forest City, Pa.

Ne čakajte!

Prostor na vseh belgijskih parnikih je več tednov naprej razprodan, zato ne čakajte do zadnjega tedna, ako ste namenjeni potovati v stari kraj. V Vašo korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si prostor na njem zavarate. Mislite v naprej.

NEW YORK — DUBROVNIK — TRST.

- 27. maja — Rochambeau,
29. maja — La Lorraine,
2. junija — La Touraine,
5. junija — Argentina,
5. junija — La Fayette,
6. junija — Italia,
9. junija — La Franco,
16. junija — Panina.

Navedeni vozni red je podvržen slučajnim spremembam. Pišite po cenik za posamezne parnike in sastrede.

Potni listi: — Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar rubijo za potovanje.

Izstarega kraja je do sedaj prišlo v Ameriko več slovenskih naseljencev, za katere sem jas izdelal potrebne listine in katerim sem jas poslal karte. Ako želite tudi Vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadajna pojasnila.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na

LEO. ZAKRAJSEK
70 — 9th Avenue
NEW YORK, N. Y.

Bolečine v križu
Severa's Kidney and Liver Remedy
(Severovo Zdravilo za ledvice, ki je priporočljivo karkoli potrebujete ledice ali mehur tonika. Vzemite ga, proti vnetju mehura in ledic, neohajajate voda, proti odtekanju gnojne urine, bolečinam pri uriniranju, običnim nočnim, kar prinaša vesed nesrečnosti ledic. Cena 75 centov, in \$1.25 ter 50 in 50 centov. Naprodaj v vseh lekarnah.)

Besednjak
je najboljši potrebna knjiga pri učenju tujega jezika. Če želite pomagal Vašo zalogo angleških besed, si boste naročili najnovejši.
ANGLEŠKO-SLOVENSKI BESEDNJAK,
ki ga je sestavil dr. F. J. Kern.
Obseg 25.000 angleških besed s slovensko izgovarjavo in točnimi slovenskimi izrazi. Knjigo boste rabili celo življenje. CENA 5 dolarjev. Naročite na sledeči naslov:
Dr. F. J. Kern,
6202 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Naročilo priložite denar, ček ali Money Order.

Premislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnje listke.
Seđaj živimo v času negotovosti in strahu, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju. V teh časih se stavijo v denarnem prometu neuporabne zapreke starih izkušnim in premožnim trdkam; kako bo pa malim neizkušnim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.
Naše denarne pošiljate se zadnji čas primeroma sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.
300 Kron \$2.40
400 Kron 3.20
500 Kron 4.00
1,000 Kron \$ 7.70
5,000 Kron 38.50
10,000 Kron 75.00
TVRDKA FRANK SAKSER,
52 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pošiljamo denar v staro domovino.
Seđaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvaško, Dalmacijo in Ietro.
Na dalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko.
Jamčimo za vas poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan.
KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.
Ustanovljena 9. aprila 1904.
Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.
GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.
Izvrševalni odbor.
UPRAVNI ODSER.
Predsednik Vincenc Calnkar, podpredsednik Anton Hrašč, Box 140, Canonsburg, Pa., zasedni gl. tajnik Math Turk, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, zasedni gl. Magajuh Frank S. Tavchar, upravni tajnik Filip Godina.
POROTNI ODSER.
John Underwood, predsednik, 406 Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenhar, Box 278, Barberton, Ohio, Jos. Radšek, Box 432, Smithton, Pa., Frank Somrak, 2900 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.
BOLNIŠKI ODSER.
OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 S. Lawdale Av., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pisteršek, Box 436, Bridgeville, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šušar, Box 104, Greek, Kans., za južniopad. Leo Kukur, Box 248, Gilbert, Minn., za severozapad.
Nadzorni odbor.
Matt Petrovič, predsednik, 15817 Waterloo Rd., Collingwood, Ohio, Jakob Andrežič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., Jos. Kalan, 1607 E. 74th St., Cleveland, Ohio.
Tiskovni odbor.
Vincenc Calnkar, John Underwood in Matt Petrovič.
Združitveni odbor.
PRESEDNIK: Frank Ahl, 2124 So. Crawford Av., Chicago, Ill.
John Tršelj, Box 181, Lawrence, Pa.
Julka Ovek, 242 Engelwood, Detroit, Mich.
Jos. Škub, 1501 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
Mary Udovic, 1884 So. Racine Av., Chicago, Ill.
VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Av., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Jula Fevralnik.
POZORI! — Korrespondenca s gl. odborniki, ki deluje v glavnem uredu, se vrši tabele: VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovat Predsedništvu S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODOPRE SE NASLOVE: Bolniško štabu S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
DENARNE POŠILJATVE IN STAVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in podobne zadeve se naslovat Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Skladništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.
Vsi prizihi na gl. porotni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 406 Hay Street, Springfield, Ill.
Vse pritožbe proti uredništvu glasilo se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvu S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
Vsi dopisi in drugi spisi, namena, ugled, varovanja in sploh vse, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!
Seđaj lahko zopet potujete direktno v stari kraj preko BASELA, TRSTA ali DUBROVNIKA.
Prebrskrdna in vaša je lahka dobiti pri nas iz New Yorka do vseh vaših mest v Jugoslaviji.
Vse potne potrebline in dovoljenja se vam proučimo točno hitro, točno, popolno in brezplačno.
Mi vam preskrbimo vaše družine in sorodnike in staroga kraja v Ameriko, ter izpolnjujemo vse potrebne spise.
Obiščite in brezplačno denarne pošiljatev se izplačujejo sedaj v najlepšem redu in hitro, ker so bivanje zaporne odobranjone.
Brzojavni stroški znašajo od \$2.50 do \$3.24 od vsake pošiljatev, ne glede na to, kolika je svota.
Neposredna zveza s najuglednejšimi zavodi v denarnem, kateri tudi nad dvajsetletna izkušnja omogočajo nam pošiljati denar veliko ceneje kot kjerkoli drugje.
Kupite bančne nakaznice (Drafts) doma, da si zagotovite nisko ceno in pouzelo!
Najobširnejša navodila in nasveti v vseh očitih lahko dobiti brezplačno, ako se obrnete osebno ali pisмено na posneto in pod državnim nadzorstvom obtojele trgovci.
EMIL KISS BANKIR
133 Second Ave., Corner 8th St., New York, N. Y.
Ustanovljena leta 1898. Sprajms vlogo na 4% obrotih.

Najceneje in najhitreje
pošiljanje denarja v stari kraj, se obavlja potom čeka (draft).
Vse kar je potrebno je to:
Mi vam pošljemo ček in vi ga sami pošljete naslovljencu, in on pa kadar ta ček dobi, gre enostavno do najbližnje hranilnice, banke in tam dobi denar za ček.
Čeke izdajamo na vse večje banke v Jugoslaviji.
Pošiljamo denar tudi potom pošte in brzojavno.
Naša cena je vedno najnižja.
Pošiljamo denar tudi v domovino za uloge v hranilnice za vse hranilnice v Jugoslaviji, ter do bimo za vas uložno knjiznico v kratkem času.
Prodajamo parobrodne listke za vse proge.
Našim potnikom preskrbimo vse potne listine brezplačno.
Vam preskrbimo sorodnike iz starega kraja v Ameriko, ter opravljamo vse notarske posle kot: uradne spise, pooblastila, pogodbe, l. t. d.
Pridite osebno ali pa nam pišite za pojasnila.
NEMETH STATE BANK
16 E. 72nd St. — John Nemeth, president. — New York, N. Y.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v obljepanju n. pr. (maja 31—1920) poleg vsega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite je pravočasno, da se vam ne ustavi list.

PROHIBICIJA V SLOVENIJI!

Klerikalna vlada v Sloveniji je izdala prepoved za točenje vseh alkoholnih pijač kakor tudi prodajo alkoholnih pijač v zaprtih steklenicah. Svojo avtokratično odredbo utemeljuje, da je v deželi položaj tak, da je potrebna treznost vseh slojev in da se odpravi tenarenje, ki ga povzroča pijančevanje.

Klerikalni "Slovenec", izhajajoč v Ljubljani, seveda zagovarja klerikalno naredbo in pravi, da se med pivec potikajo izgubljene eksistence, da se tratijo delovne moči itd.

Če bi klerikalno vlado res vodili taki motivi pri dekretiranju prohibicije, kot trdita klerikalna deželna vlada in klerikalni "Slovenec", tedaj bi morala klerikalna vlada najprvo izkudati gnoj iz klerikalnega hleva. Izprazniti bi morala samostane, spoditi nune in menihe na delo, konfiscirati vino, žganje in fine likerje po samostanih, farovžih, korakih hišah in v škofiji.

Po samostanih lenarijo menihi s tolstimi vrati, močnimi kitami, ki bi bili dobra delavna moč v rudnikih in jeklnah. Ti gospodje ne opravljajo prav nobenega koristnega dela za Slovenijo in človeško družbo vobče. Njih mehničnega blebetanja vsaki dan po eno uro ali dve ne more vendar nihče prištevati med koristna dela za človeško družbo. Ravno tako bi lahko v Sloveniji pogrešali vse korarje, vse nune, najmanj polovico kaplanov in fajmoštrov, in kljub temu bi noben Slovenec po smrti ne delal pokore v peku ali vica. Pravzaprav se lahko izsejfo vsi, ki spadajo pod škofovo komando z mežnarji vred v Afriko, Slovenija ne bo prav nič izgubila zaradi njih na tem in onem svetu.

Ali zdi se, da klerikalna vlada v Sloveniji ni imela namen odpraviti pijančevanja in lenarenja v Sloveniji, ampak prepovedala je pijačo le tistim stanovom, ki so res potrebni za obstoj Slovenije. V kloštrih bodo lahko še nadalje prirejali pojedine, gostije in bakanale. Pili bodo lahko tudi po farovžih, da bo teklo od mize, posebno takrat, kadar bodo prišle v goste klerikalne korifeje, ki zdaj "modro" vladajo Slovenijo.

Tako je zdaj v "demokratični" Sloveniji, odkar so na krmilu slovenski klerikalci. Ameriški Slovenci ali vas nič ne mika, da se vrnete v ta slovenski klerikalni paradiz? Naši predniki so delali tlako nemškimi grofom in baronom, ej, tisti, ki se bodo zdaj vrnili, bodo lahko okusili, kakšna je tlaka pri farški gospodi.

Slovenski klerikalci so res državniki, ki nimajo para na svetu. Šebi so ohranili polne lonce mesa in kleti polne vina in drugih vsakovrstnih pijač, za slovensko delavno ljudstvo pa imajo kot jed pripravljene krogle iz pandurških pušk, za pijačo pa vodo, za tolažbo mu pa obetajo, da bo živelo pečenko in najfinejša vina po smrti in na onem svetu. Tako je klerikalna prohibicija! Klerikalcem dovolj vse, ljudstvu pa nič.

Skušnje uče. — Zbornica je odklonila pol milijona dolarjev za pregajanje profitarjev, ki jih je zahteval justični tajnik ker je najbrž mnenja, da najprvo spravi nekaj profitarjev za omrežena okna in šele potem predloži račun za kritje troškov, kajti v preteklosti je bilo precej gromečnja proti profitarjem, a bilo je prav malo dežja.

Kongresniki so postali neverni Tomaži in se hočejo najprvo prepričati, da bo res nekaj zalegel denar, ki ga dovolijo za vojno proti profitarjem. Prejšnji tisočaki so izdali prav malo proti profitarjem, kajti po javnih izjavah jih je bilo prav malo kaznovanih.

Zebelj zadet na glavo. — A. L. Audrain, član neke umetniške tvrdke, ki se je narodil pred 59 leti v San Franciscu, je zapustil Združene države. Pri svojem odhodu je dejal, da je imel navado izpiti pri obedu en kozarec vina. Če hoče zdaj izpiti kozarec vina, mora postati hudodelec. In ker noče postati hudodelec, in ker je prepričan, da bodo fanatiki še precej časa vsiljevali svojo voljo ustavi, se izseli na stara leta v Francijo.

Who is next?

Neprijetna vest za konzumente, toda resnična. — Brzjav je sporočil, da nameravajo sladkorni interesi vpostaviti stalne cene za sladkor. To pomeni, da se cena sladkorju še ne bo tako hitro znižala.

Socialni preobrati v preteklosti.

(Nadaljevanje.)

VII.

Sistem politične države in profita.

Orisali smo v glavnih potezah razvoj in padeč stare družbe, ki je sklonela na primitivnem komunizmu in katere enota je bila zadruga sorodnikov.

Sistem primitivne zadrugne vlade in komunizma je obstal pri vseh plemenih v dobi divjaštva in barbarizma, kakor obstoji še danes pri barbarih, ki niso zreli za moderno državo in kapitalistično gospodarstvo.

Kakor hitro se ljudstvo razvije do stopnje, ko preide produkcija življenjskih sredstev v privatne roke posameznikov, ko se potrebščine producirajo za profit, ne pa za potrebo, in ko se ljudstvo razdeli v razreda posestnikov in neposestnikov, bogatinov in siromakov, gospodarjev in sužnjev, tedaj propade sistem rodovinske organizacije in komunizma in ljudstvo je zrelo za politično državo.

Ta preobrat smo videli na Grškem in v starem Rimu in če zasledujemo zgodovino katerekoli druge države, najdemo povsod, da ima svoje korenine v stari družbi in da je nastala na enak način in iz enakih vzrokov.

Stari sistem ni propadel zato, ker je tako zahteval zakon razvoja človeške družbe. Sistem je bil dober in potreben toliko časa, dokler niso socialne in gospodarske razmere zahtevale nekaj drugega in njim primerne. Komunizem rodovinske organizacije ne more eksistirati, ko se pojavi pravo privatnega lastništva, kakor ne moreta obstati skupaj ogenj in voda; politična država je nemogoča brez priznanega in z vsemi člani zavarovanega prava privatnega lastništva ljudskih potrebščin.

Politična država je druga forma vlade v razvoju človeške družbe in ta forma eksistira zdaj približno 2500 let.

Epoha civilizacije je starejša, ako vzamemo pravila znanstvenikov, da civilizacija pričenja z izumom fonetične abecede. Vrhunec ne smemo pozabiti, da so stari Egipčani, Babilonci, Asirci, Arabci, Kitajci in nekateri drugi narodi — tudi Azteki v Mehiki — pisali s hieroglifi (slikami in znamenji) tisočletja prej, predno so bile izumljene fonetične pismenke, torej so že bili na najnižji stopnji civilizacije, čeprav niso poznali politične države. Civilizacija je širok pojem, ki nam bolj služi kot merilo kulture ali duševnega napredka, kakor gospodarskih stopenj v razvoju človeške družbe.

Sistem politične države in privatnega lastništva sredstev produkcije — ki se na kratko imenuje tudi profitni sistem — je nastal in propadel v okvirju civilizacije. Vemo, da je socializem bodoči družabni sistem, ne moremo si pa zamisliti epohe, ki naj sledi civilizaciji.

Logično je torej, da označimo sistem politične države in profita za prvi štadij civilizacije. Ta štadij se zdaj bliža svojemu koncu. Dokončal je svojo nalogo po zakonih razvoja in danes smo v prehodni dobi.

V primeri s stari sistemom je zadnji, umirajoči sistem hitro dozorel. Če pomislimo, da je človeštvo živelo najmanj 100.000 let v rodovinski organizaciji in primitivnem komunizmu, je doba 2500 let zelo kratka. Fakt je, čim starejša je človeška družba, tem hitreje se razvija in toliko krajši so njeni socialni sistemi. Bodoči sistem bo vsekakor še krajši od sedanjega.

Telko je orisati v kratkih potezah velikanski korak ki ga je naredilo človeštvo v tej kratki dobi — a še telko je popisati vse trpljenje in krivice enega dela človeštva, ki jih prenaša skozi svojo to dobo do danes, odkar je bil zasledjen po drugem delu človeštva. Zdi se, kakor da je večni Razvoj odmeril teh poltretjih tisoč let človeku, da koraka skozi ogenj, ki ga izžestiti, pretali in vsposobi za višje naloge življenja.

Ker je profitni sistem trikrat spremenil zunanjo formo, dočim je v bistvu ostal enak od začetka, ga delimo v tri dobe. Vsaka teh dob predstavlja svoj način produkcije in sužnosti razreda proizvajalcev. Vsaka teh dob je mejnik izboljšanja prejšnjega načina in navadno pričenja s kakim epohalnim dogodkom ali revolucijo. Vse tri dobe pa so nepretrgana veriga neizprosnih bojev za posest življenjskih sredstev in profita, za nadvlado in bogastvo na eni strani in za svobodo in gospodarsko enakopravnost na drugi strani.

Omenili smo že, da se je politična država porodila v času prvih telesnih sužnjev. Takrat so sužnji proizvajali življenjske potrebščine, gradili mesta, ceste, ladje itd., se vojskovali na bojiščih in prelivali kri v gladijatorskih arenah v zabavo bogatinov in vladarjev. Suženj je bil direktna lastnina gospodarja, ki ga je ujel ali kupil, prodal ali ubil, kakor se mu je zazdelo. Borna hrana in obleka in kot za spajne je bila sužnjeva plača za njegovo delo. Prvi sužnji v Evropi so bili vojni ujetniki; vsi so se zmagovalci odpeljali kar cele narode v sužnost. Pozneje so trgovci levili mirne barbarske prebivalce in jih prodajali v grško in rimsko robstvo.

Prišlo pa je krščanstvo in izvršilo prvo velike revolucije. Krščanstvo se sicer vleče skozi vse sisteme, ali prva in druga doba sta bili vrhunec njene sile, ki je posegla globoko v vse panoge človeške družbe. Izprva je bilo krščanstvo konstruktivno. Prvi kristjani so bili komunisti tistega primitivnega tipa, ki ga je ohranila tradicija iz časa stare družbe, ko še ni bilo razrednega izkoriščanja in tiranstva. Ker so siromaki sloji in sužnji najbolj gojili te tradicije, so krščanski agitatorji med zadnjimi zasejali svoje prvo propagando. Prvi člani krščanske organizacije so bili najbolj zatirani v podjarmljenih rimskih pokrajinah. Začetniki krščanske vere so tudi prakticirali, kar so učili. Delili so med sabo borno imetje, pomagali drag drugemu in si lajšali mučno življenje. Zato pa je hitro rasla njihova organizacija in v tristo letih je tako narasla da je strmoglavila paganstvo v Rimu in pridobila rimskega cesarja na svojo stran.

Pod vplivom krščanstva je bila odpravljena trgovina s sužnji in telesna sužnost je prenehala v državah, v katere je segala papeževa moč, dasi ne popolnoma. Toda za sužnostjo ene vrste je prišla sužnost druge vrste in krščanstvo, ki je v svoji revolucionarni periodi grmelo proti telesnemu robstvu, je zagovarjalo in blagoslovljalo kot boljšo institucijo dediča prvega robstva — fevdalizma.

Druga doba sedanjega sistema je doba fevdalne lastnine, doba absolutne monarhije — doba, ko je bilo plemstvo na vrhuncu svoje moči in ko je papež razpovedal s krščanskimi narodi kot svojimi vazali.

To je najtemnejša doba v zgodovini civilizacije. Od ene strani so kritični divji narodi iz Azije (Huni, Mongoli, Turki), da drugi je papeški Rim razpredel mrežo neznoznega tiranstva, vmes so bila plemiči tlačili ljudstva, da je bilo groza. Nekdanji suženj je bil zdaj osebno svoboden, toda zemlja, katero je obdeloval, ni bila njegova, temveč graščakova. Bil je suženj zemlje. Graščaki, utrjeni v stolpih na strmih hribih, so takrat vladali ljudstvu. Meščanstvo, ki je imelo nekaj svobodnosti, je bilo slabo.

Toda večne razvojne sile, ki nikoli ne počivajo, so razglodale tudi skalo, na kateri je alonel fevdalizem. V tej dobi sta se pojavili dve epohalni iznajdbi, ki sta posredno povpeševali konec gospodstvu plemičev in papeštva: smodnik in tiskarstvo. Smodnik je revolucioniral vojskovanje, tiskarški stroj je pa odprl vrata prvi si izobražbi. Ko je zagrmel prvi top, se je moral graščak seliti iz grada na hribu, ker ni bil več varen, tiskarska knjiga je pa pripravila tla veliki revoluciji v papešvem varstvu, ki je prišla z Lutrovo reformacijo.

Od tedaj je fevdalizem umiral in končno ga je položila v grob francoska revolucija. Predno pa je fevdalizem umrl, je ustvaril pogoje svojemu nasledniku — kapitalizmu. Fevdalna industrija je bila domača produkcija in rokodelsko cebovstvo. Ko so se pojavili parni stroji, je nastopila tretja doba.

Nekdanji tlačan je zdaj postal delavec; mesto graščaka je vzel tovarnar. Tako se je razvijala sužnost. Iz telesnega sužnja je postal suženj polja in končno mežni suženj tovarne in rudnika.

S fevdalizmom vred je padel tudi absolutizem v politični državi. Prišlo so parlamentarne monarhije in republike. Politično moč plemstva je podedovala buržoazija. (Konec prihodnj.)

Ljudstvo, iztrozni se!

Razmere, ki jih je ustvarila klerikalna vlada na Slovenskem, so jasno prikazane v sledečem članku pod gornjim naslovom, ki je izšel 2. maja v ljubljanskem "Napreju".

Nedavno smo objavili v "Napreju" članek, najbrže je iz peresa sodr. Ething Kristana, v katerem pisec dokazuje, da kapitalisti nalahč pospešujejo radikalizem med delavstvom, da dobe povod za čim grozovitejši terorizem. Najnovejši dogodki v Jugoslaviji to prav jasno potrjujejo.

Poglejmo samo, kako se hujskati, pa smo takoj na jasnem. Pri nas na Slovenskem spadata med največje hujskade lista "Slovenec" in "Večerni List." Človek ki ima vsaj iskrico poštenosti v svoji duši, ali tudi le nekaj srčne vzgoje, bi utegnil misliti, da se takih pomočnikov poslužuje le nedostojna revolverska časopisja. Ali motil bi se. Pri nas je v prvi vrsti katoliško časopisje ona neramna, podivjana duševnost, ki laho obrežuje, vganja demagogije, vganja nemoralno, brezvestnost ter vse one grozne lastnosti, ki polsteno in vzgojen človek niti ne misli nanje; takih lumparij, kakršne vganja danes to, žal, katoliško časopisje, ni znanih iz novejšje človeške kulture o nijednem največjem zločinu.

Trda obsodba je to, vendar premeška, da bi dovolj označili lopovstvo, kakšno je to. In zdi se nam, da se gospodje, ki imajo vpliv na te liste, zadovoljno smehljajo, češ, zadeli smo jih. Smehljajte se, satanško se smehljajte. To vam privoščimo. Toda poštena javnost vas mora obsoditi, ker demoralizirate javnost, pokvarjate čut poštenosti slovenskega ljudstva. To ni tista ecclesia militans, to je krog pokvarjenih, popolnoma demoraliziranih banditov, če bi se strinjala s tem nepoštenim, nemoralnim delovanjem.

Nekateri posamezniki v vseh strankah se bojazljivo oglašajo in vprašujejo, kaj je a srčno vzgojo. Kaj je z njo, to vprašujemo tudi mi, in sicer ne še le sedaj, marveč že leta in leta in tudi delamo v tem zmišlu. Toda če politične stranke nimajo nobene morske sploh, je popolnoma naravno, da se ne more izcimiti iz vsega drugega kakor to, kar se je izcimilo.

Le ozrivo se še nekoliko v nedavno minulo. Hujskali ste delavstvo proti delavstvu, lagali o voditeljih, denuncirali in naglašali najplemenitejši namen in pomen radikalizma z edinim namenom, da napravite raskol med delavstvom. Ko ste to delavstvo dovolj nahujskali, ste potegnili črto, nastala je stavka, pokali so strel in vaše črne in zelene eunje so denuncirale, lagale, satile, hujskale — proti "sovražnikom države" in "teroristom," ki ste jih s svojo grdo nepošteno politiko kakor nalahč gojili.

In sedaj! Zapirajo na denunciacije ljudi, ki niso nič zakrivali, ki se politično niso ekspozirali. Grozovita krivica je to, grda in ostudna. Celu vrsto ljudi ste že zaprli, o katerih smo prepričani, da niti sum ne more leteti nanje, da bi bili kaj zakrivali, kar bi dalo povod aretacijam. Kdo denuncira, kdo ovaja, ali ni tukaj politično maščevanje zadaj?

Tako se ne vganja ljudstva, tako ne! Gospoda, to si zapomnite vsi, ki se vas tiče. Bridke so ure danes za delavstvo, a jutri... Mi smo delavci! To zadostuje.

Ingredi v Italiji; osem mrtvih. Rim, 25. maja. — Včeraj so bile v Rimu šovinistične demonstracije v proslavo petletnice napovedi vojne Avstriji. Demonstracije so provocirale izgrede in boje v policijo. Okrog 400 dijakov se je zbralo na Via Nazionale in policisti so dobili ukaz, da razprše dijake. Tedaj so počili strel in pet oseb je bilo ubitih in enajst ranjenih; med ubitimi so štirje policaji in dva sta ranjena. Med ranjenimi sta tudi dve ženski.

V Canosi (provincija Apulija) so bile ubite tri osebe pri večerajšnjih spopadih s policisti. Mnogo oseb je bilo ranjenih.

Nova revolucija se pripravlja v Nemčiji? Berlin. — Znani Maksimilijan Harden napoveduje v svojem listu "Die Zukunft" novo revolucijo v Nemčiji, ki izbruhne v osmih tednih.

Tukaj je!

Klerikalna histerija.

Revolucija se zdaj dela na to način, da se pri "šturmanju" nosijo otroci v naročju. Ako greš s puško na rami rečimo na "muse", je vse normalno; če pa greš brez orožja po cesti in voziš pred sabo otroški voziček, si v nevarnosti, da te zapro kot najhujšega revolucionarja. Nevarno je tudi, če se sprehaš z ljubico po parku. Ako ne verjameš, vprašaj Pirčevega Lojzeta. On ve.

Pirčev Lojze je objavil članek z naslovom "Kaj hočejo profitarji?", v katerem napada desetisoćprocentne sladkorne patrijote. Stoj, nesrečni človek! Ali ne veš, da je to napad na republiko Združenih držav?

Arbitraža.

Vrhovni zavezniki svet se muči z vprašanjem, koliko žen bi pustil turškemu sultanu. Ker se vprašanje ne da zlepa rešiti, se je svet obrnil na Wilsona, da on razsodi, da ti sme sultan v bodoče imeti sto ali tristo žen. Wilson je sprejel ponudbo.

Ivanška Orleanska je bila pred petsto leti sežgana na grmadi kot coprnica. Zadnji teden jo je papež razglasil za svetnico. Ako bo danes 500 let še eksistirala papež (kar je pa zelo dvomljivo), moč goče posvetitni koga, ki je danes obsean kot navarni boljševik.

Vrhovno sodišče v Floridi je razsodilo, da republikanska stranka v tej državi nima pravice postaviti kandidatov, ker je pri zadnjih volitvah dobila premalo glasov. Republikanci v državi New York so pa sprejeli zakon, da socialistična stranka ne sme postaviti kandidatov, ker je pri zadnjih volitvah dobila preveč glasov. Demokracija!

Klobuk z glavo!

Leninova vlada in ruska rdeča armada sta padli že devetsto in desetakrat; padli sta tolikokrat kolikor je dni v dveh letih in pol. Po tolikih padeh je pa ostala še toliko, da je general Brusilov imel kaj podreti. Globok poklon umetnikom, ki tako podirajo, kajti njihovo delo ni več človeško, temveč božansko!

V senatu razpravljajo o desetmilijondolarskem skladu za napad bodočega predsednika Združenih držav. Senator Borah je baje izvohal, da je pripravil deset milijonov dolarjev za izvolitev "pravega" predsednika. To ni nič čudnega. Sto velikih kompanij lahko zloži deset milijonov in kupi prezidenta, ki se bo izplačal, čeprav bi služil kompanijam le pol svojega časa.

To ni oglas.

Dne 6. junija bo igrana Gorkijeva drama "Na dnu" v dvorani C. S. P. S. v Chicagu. Kdor ne bo videl igre, ne more reči, da je slaba. Kdor jo vidi, bo rekel, da je to nekaj izrednega.

Moraka kača.

No, da, kje je denar — no, da, kje je denar? No, da, kje je denar — no, da, kje je denar?

Miljon in pol kron — milijon in pol kron! Miljon in pol kron — milijon in pol kron!

Mi (Kazimir) zahtevamo račun, Mi (Kazimir) zahtevamo račun.

Brrrrrrrrrrrrr!

Brrrrrrrrrrrrrrr!

Who is next?

Poljaki plačujejo, ker se niso nič naučili.

Pograbivse: Socialni nepokoj se reši s tem, da vsak delavec dobi svojo hišo. Saj eeste, kaj pravi naš pregovor: Moja hiša je moj grad.

Klečaplaznik: Ponižno javljan, gospod Pograbivse, da se Vaši delavci ne osirajo na vaše zapovedi. Organizirali so se.

Pograbivse: A tako! Svinje! Pokličite, našo privatno armado in vrzite delavce iz hiš na cesto. Mi jim že pokažemo!

Vse zastoj!... Kogar mislijo bogovi pogubiti itd. Ali jih vidite, kako nore križem sveta! K. T. B.

Ponovno apeliramo!

(Iz Glavnega Urada J.R.Z.)

Spodaj prinašamo apel, katerega smo že svojevčasno priobčile vseh slovenskih, kakor nekaterih hrvaških listih, in narod se je hvalevredno odzval temu apelu. Jugoslovansko Republičansko Zdrženje je potom svoje komercialne organizacije nakupilo precejšnjo množino obvez in bombaža in vse te je sedaj na potu v domovino. Pošiljatev znaša šest velikih zabojev v vrednosti kakih tisoč dolarjev. Prepričani smo, da bo pošiljatev nadvse dobrodošla in bo v pomoč bolniški blagajni bolj, kakor če bi se poslala svota, ki se je izdala za to pošiljatev. Vodstvo Okrajne Bolniške Blagajne v Ljubljani nas opozarja, kakor razvidno iz spodnjega apela, da naj se ne pošilja denarja, ker se za isti nikakor ne more nabaviti potrebnih bolniških potrebščin, ker v Evropi sploh niso na prodaj, najmanj pa še za ne redne jugoslovanske krome. Amerika zalaga s tem blagom skoro celo Evropo in Jugoslavija bi morala imeti že precejšnje število kron, da bi mogla misliti na trgovino z Ameriko, katere dolar je zanje nedosegljiv. Iz teh jasnih dejstev je razvidno, da so naši v domovini povsem odvisni od dobrosrčnih rok svojih ameriških prijateljev. Da je potreba v rpsnici nujno potrebna nam priča sledeči apel:

JUGOSLOVANSKEMU REPUBLICANSKEMU ZDRUŽENJU

3639 West 36th Street, Chicago, Ill.

Nadžestvo podpisane blagajne je v svoji seji soglasno sklenilo obrniti se do Vas s sledečo prošnjo:

Tukajšnja deželna vlada (poverjenik za socialno skrb) je na soglasno željo zavarovancev in drugih interesov centralizirala vse okrajne in obratne bolniške blagajne tako, da obstoji v Ljubljani okrajna bolniška blagajna kot centrala, ki ima po vsem slovenskem 25 posredovalnic.

Zavarovanih je približno 50.000 delavcev in delavk s svoji vred, vsega skupaj okroglo četrtilijona oseb.

Zavod more pa te največje težave vršiti svoje humanitarne dolžnosti, ker mu primanjkuje skoro vseh važnejših zdravil in zdravilnih pripomočkov, predvsem pa obvezilnega materiala in bombaža.

Težko si je predstaviti položaj, v katerem se nahaja osrednje vodstvo blagajne, ki mu prihajajo od vseh strani nujne prošnje, zlasti po obvezah in bombažu, pa tem prošnjam ne more ustreči, ker ne dobi zahtevanega materiala niti za drag denar.

Zdravniki, lekarne, babice, tovarne i. dr. so brez obvez celo za potrebe prve pomoči v slučaju nezgode!

Če kje, je tukaj pomoč nujno potrebna!

Obručamo se do vas z nujno prošnjo, da obvestite o tem slovensko delavstvo v Ameriki in ga skušate pridobiti za tozadevno pomočnokcije.

Ně zahtevamo, ampak prosimo pomoči!

Do ameriškega slovenskega delavstva se obručamo, ne kot socialisti do socialistov ali klerikaleci do klerikalcev, marveč kot zastopniki delavcev do delavstva.

Ne moremo gledati bede, ki je prišla nad našedneže izmed bednih: na bolne delavce in njihove svoje. Predstavite si zdravnika praznih rok ob postelji bolnika, ali babice brez vsakih pomočnih sredstev; zamislite se v položaj ponesrečenca ob drdrajočem stroju, ki mu tovariši ne vedo najprijetivnejše pomoči, — pa vam bo takoj vse jasno.

Zato prosimo nujno pomoči, da nam pomagata! Nujno rabimo obvez in vseh vrst bombaža. ZA DENAR NAM NI, KER NAM ZNIM NE MORE BITI POMAGANO.

Morebitne pošiljatev je naslovljena na: Okrajna bolniška blagajna Ljubljani; če je mogoče tako, da se stroški znižajo in prihrani carina, ki je ogromna.

Zahvaljujoč se v naprej za Vaš od. bilježimo sodružnim pozdravom!

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Pelan, ravnatelj. Kočner, tajnik. Mik Rožana, načelnik. Dr. Kolomojca, zdravnik. Mih. Rožana, načelnik.

Prva pošiljatev je odšla, sedaj se pripravljamo, da pošljemo drugo, ki mora na vsak način presegati prvo po velikosti. Šest zabojev je malo, ako pomislimo, da je samo na Slovenskem 25 postojank bolniške blagajne. Slovenci smo dobro organizirani v Ameriki in lahko nam je pomoči v tem slučaju. Podporna, kulturna in politična društva shirajte v ta namen, ker potreba je nujna, da tako nujna, da v marsikaterem slučaju, bi ne mogli odreči pomoči niti tujcem, kaj da bi odrekli pomoč svoji lastni krvi.

S temi zaboji je odšla v domovino tudi vsa ostala pošiljatev American Jugoslav Commercial Boarda, Ltd. in v par tednih bo vse blago, paketi in zaboji v Ljubljani, da se razpošljejo na naslove tistih, ki so blago naročili, oziroma poslali zaboje in pakete. Zamuda je bila dolga in zelo neljuba, a vsak delavec mora oprustiti delavcu, ki stavlja, da si zboljša svoj položaj — tako tudi premikačem pri železnici, vsled katerih stavke se je zamudila naša pošiljatev.

V kratkem bo objavljen načrt za drugo veliko obširnejšo pošiljatev — domovina rabi pomoči — pazite v listih za drugo boljšo pomoč, ki bo odplula v domovino v mesecu septembru, tako da prejmejo Vaši v domovini še zgodaj pred zimo, da se obujejo in obležjejo še predno potrika na vrata mrtv.

NAJVEČJA ŽIVLJENJSKA ZAVAROVALNICA.

Washington, D. C. — Iz poročila, katerega je izdal vojno zavarovalni urad je razvideti, da je ta življenska zavarovalnica največja na svetu. — V času od 1. oktobra 1916 pa do 1. aprila 1920 je izdal vojno-zavarovalni urad 4.616.598 zavarovalnih poliš v vrednosti \$40.182.535.500.00. Ta vojno-zavarovalni urad je izplačal samo meseca marca 1920 poškodnin in posmrtnin v znesku \$1.120.368.587.48. V zdravniški oskrbi je bilo 6641.000 bolnih in ranjenih vojakov.

Vse poslovanje v tem uradu se je v zadnjem času v toliko izboljšalo in uredilo, da bo s prvim julijem vposlenih samo 7.500 oseb decim je bilo meseca julija lanskega leta 15.000.

Dosedaj je ta urad izplačal vsa-

ko odškodnino ali posmrtnino takoj, ko je dobil vse listine v roke. Neizplačanih ni nekaj posmrtnin ali odškodnin za onimi vojaki, katerih dediči so v starem kraju, ker je poštna zveza zelo nereditna. Vojno zavarovalni urad je sedaj izdal posebne knjižice, v katerih so vsa pojasnila glede tega življenskega zavarovanja in jih razpošal na vse bivše vojake. Kdor ni dobil te knjižice, naj se obrne na "Bureau of War Risk Insurance," Washington, D. C., ali na druge organizacije, ki poslujejo s tem uradom in naj navede, da hoče imeti knjižico "LD-9".

Vsak bivši vojak lahko ponovi to vojno zavarovanje do prvega julija 1920 ali predjo je poteklo osemnajst mesecev od dneva odpusta iz armade, ako vplača dvomesečni assessment in priloži zadovoljivo izjavo o zdravju.

na "Bureau of War Risk Insurance," Washington, D. C., ali na druge organizacije, ki poslujejo s tem uradom in naj navede, da hoče imeti knjižico "LD-9". Vsak bivši vojak lahko ponovi to vojno zavarovanje do prvega julija 1920 ali predjo je poteklo osemnajst mesecev od dneva odpusta iz armade, ako vplača dvomesečni assessment in priloži zadovoljivo izjavo o zdravju.

Vsak bivši vojak lahko ponovi to vojno zavarovanje do prvega julija 1920 ali predjo je poteklo osemnajst mesecev od dneva odpusta iz armade, ako vplača dvomesečni assessment in priloži zadovoljivo izjavo o zdravju.

Vabilo.

SLOVENSKO DRAMATIČNO DRUŠTVO V CHICAGU, ILL.

vprizori v nedeljo popoldan 6. junija t. l. v dvorani C. S. P. S., 1126-30 W. 18. St.

socialno dramo

NA DNU,

slika v 4. dejanjih. Spisal Maksim Gorkij. — Prevel Pavel Golja.

OSEBE:

- Mihail Ivanov Kostiljev, posestnik znanega zlatja... Filja Godina... Vasilja Karpovna, njegova žena... Marija Udovica... Josif Krava... Medvedjev, njih otroci, polbrat... Valentin Šiba... Vaska Pepel... Andrej Mitrič... Frank Udovik... Ana, njegova žena... Mary Anshin... Naulin, dekle... E. Ivan... Kvačnin, trgovca s hrčki... E. Franca... Bubnov, klepar... Škalev... Natin... Akter (tridesetletni uradnik)... Charles... Loka, vinar... E. Ivan... Aliješka, šivilja... E. Martin... Gosavec, delinar... E. Martin... Tatar, delinar... E. Anton... Moški, tenke in otroci... Režiseri: E. Charles... POTEK IGRE.

Vsa štiri dejanja se vrle v notranjem salonu (prenovovalništvu) v hotelu Mihaila Kostiljeva v največjem delu mesta. V prvem dejanju se pojavijo stari romarski filozof Loka, ki seluje propadlega Aktera, da je nekje središče, v katerem si lahko odvrni svoj, od alkohola zatropljen organizem. Pajzori, ki se svažajo s stikavcem Kletko, v romanu zamaknjenosti, izkramajevca gospodarja, ljubca sunna Vasilisa in jetine Ana, se razvijajo drug za drugim. Vrli se sjetrali.

V drugem dejanju se odvira preostali pripor, ko hai Vaska odprvo gospodinj ljubezen in skralni sadvi gospodarja, medtem ko v tretnjem največja trauka in razgovorja ostanec in kvartirprijem umre Ana, od vseh započeta. Vrli se svezelo.

V četrtem dejanju se izkušljeno duha na dan slovatbe družbe zavedajo avtorja občupnega položaja. Rado bi se lakobnje in klata, ali je prepovedi. Loka je izgnani in s njih je odšla njegova ljubiteljica. Tolajši se bodoje sam i prišlo in njetim, toda v tretnjem, ko se umirja, pride novica, da se je Akter oženi na dvorščico. Nod in veter tull.

Pričetek predstave ob šest popoldne. Po igri prosti zabava in ples. Pri prodajavi in plesu svira Peter Anshinov orkester.

Vstopnica za odrasle 75c. Za otroke od 6. do 14. leta 15c.

POSOR SLOVENCI!

Ako si želite osvečiti in dobro prearčiti sebe, kar bo zelo koristilo vašem zdravju, tedaj obličite rojaka Anton Mladiča v krasnem naravnem okraju v Algonquin, Ill., ki je le 45 milj severozapadno od mesta Chicago. Tu je izvrsten ribolov, dobra kuhinja, čedna prenočišča, izvrstno dobra studenena voda, godba in ples vsako soboto. Mnogo druge raznovrstne zabave. Vlaki vozijo štirikrat dnevno, ob 7, 11 uri popoldne in ob 3 in 5 uri popoldne iz North Western postaje. Z avtomobilom pa pojdite po Milwaukee Ave., Rand Road, Barington in do Algonquina.

Uljudno se priporoča za "Summer resorts" lastnik ANTON MLADIČ, Algonquin, Ill. Telephone 10 River Road.

SOUTHVIEW, PA.

NAKLANILO IN VABILO.

Najuljudnejše vabilo vse tukajšnje rojake, kakor tudi iz bližnje okolice, da v velikem številu posetijo našo letno veselico, katero priredita skupno društvo št. 187 S. S. P. E. in društvo št. 154 S. S. P. E. dne 12. junija t. l.

Pričetek veselice točno ob 5 uri zvečer in traja do 11 zvečer. Pri veselici bodo tudi imešni srečlov. Veselica se vrli v korist društvenih blagajni. Za dober prigriček in pijačo brezplačno, ter plesu želež mladino bude vsestransko izvrstno dobro postreženo. Torej pridite vsi in se malo zabavajte z nami v veseli družbi, klide veseljeni odbor.

ISOE SE

rojak Math Grenc, hlani priimek PERIOD, roda iz Vrha, okraj Grnomelj, Kranjsko, Jugoslavija. V letu 1915 se je nahajal v Pittsburghu, Pa.

Omenjeni ima dobiti del posmrtnine za svojim umrlim bratom Jaha Grencem.

Ako kateri izmed rojakov ve za njegov naslov, ali ako sam čita ta oglaš, naj se naslani na urad Slovenske Hrvatske Evosa, 5th St., Calumet, Mich.

Anton Gschel, glavni tajnik SHE.

Največ vreden sistem.

Največ vreden "sistem" je dober živčni sistem. Vsak uspešen trgovec vam bo povedal, da ga ni uspeha brez dobrih živcev. Tudi če se pripnete v prvo vrsto, ne smete počivati, ampak morate napeti vse sile, da ostanete tam. Trinerjev Ameriški Elksir Grenkega Vina je velika pomoč vsakemu v boju za uspeh. Da zdrav tek pomaže prebavi in ojači živce. Odpravi zaprtje, glavobole, nervoznost, nespečnost, utrujenost, potrtost, in nobeno drugo zdravilo ne bo imelo takih uspehov kot jih je imel Trinerjev Ameriški Elksir Grenkega Vina v zadnjih tridesetih letih. Na trg je prišel leta 1890 in sedaj zavze ma prvo mesto. Nobeno drugo "grenko vino" ni boljše kot je Trinerjev Ameriški Elksir. Poiskajte tudi Trinerjevo Angeliča Grenko Toniko. Vaš prodajalec ali lekarar ima obe te zdravili v zalogi.—Joseph Triner Co., 1333—1345 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

FRAVE LUBASOVE HARMONIKE

bom zopet dobil iz starega kraja. Popravljaj, kupujem in prodajam tudi stare že rabljene harmonike, kateregakoli izdelka.

ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge štate, naj nikar ne kupujejo nobenih posrednosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker kateri so direktno zapeljivi. Vsek naj bo zelo previden in se vdale, če le mogoče predno kaj kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglasne odgovornosti ne odgovarjamo, nobene odgovornosti ne prevzame upravištvo in ne lastnik lista. Oglašne imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsek dan dražji v tiskarni in vsi so pa nabirajo, tedaj vas to priglašiti sami sami in ne nam. Upravljaj.

PATENTI

KNJIGA ZASTONJ

Plaite po Slovensko knjigo, katere vsebuje vse potrebne podatke o iznajdbah in patentih. Plaite nam še danes in jaz vam pošljem

KNJIGO ZASTONJ

Jaz imam 30 let skuhanje kot advokat za patente in v mojih rokah vaše stvari, ki jih želite patentirati dobe najboljšo pozornost. Plaite še danes v slovenskem jeziku vašem advokatu na:

A. M. WILSON, Registered Patent Attorney, 312 Victor Bldg., Washington, D. C.

NA PRODAJ

"Imam novo Lubasovo, nemško petrvstno harmoniko, ki je bila samo pakrat igraha, cena \$150; nadalje imam jedno Zechnerjevo, štirivrstno, dvoglasno nemško, dobro ohranjeno, cena \$75.00. kakor tudi jedno ehromatično Hlavačevga dela, cena \$60.00. Plaite na: ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

GROZDJE

zmloto v prašek (powder) se da v vodo in se lahko lakoj pije. Je malo slajbe od vina, samo ni alkohola. Stane 8 do 9c na galon, je malo sladkorja iz truba. Punt legu praška stane \$2.35, s pošiljateljvred. Zadoštuje za 30 do 35 galon. V pisnu pošljite Money Order ali ček, mi vam pošljemo navodila in prašek. —A. HORWAT, 1903 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POSOJUMO DENAR

na prvo vknjižbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna isplačila, ali regularno po 6% interes.

DAN L. PARSONS First National Bldg., Johnstown, Pa.

(Plaite za pojasnila v slovenskem jeziku na Stephen Zabrisa, Park Hill, Pa.)

PROLETAREC

Je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se sanja za socializem, bi ga moral redno štiti!

pravo slike socializma. Naročnina mala \$2.50 na leto. \$1.50 za pol leta. Naslov: PROLETAREC, 3639 W. 36th St., CHICAGO, ILLINOIS.

SAMO \$5.00

stane radi premenitve stanovanja zanimiv roman v 56 štev. "Miljonska novela"

Še samo nekaj izrisov je v zalogi.

"DENULOEVEGA TONETA" povest v lično izdelani knjigi je izšla in stane samo \$1.00. Rojaki, to je nekaj zelo kratkocasnega za štitanje! Ne odlašajte naročite!

JOSEPH TOMIC, 2424 So. Harding Avenue, Chicago, Ill.

NAPEDEK

"Prosveta" pike za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK, Kersalio, Pa.

C. A. S.

Edina Slovenska revija. Izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$3.

C. A. S., 6033 St. Clair ave., Cleveland, O.

HOTEL SERHEN.

Najboljša jedila, prenočišča in točna postrežila. Vsi, ki votajete preko Clevelanda, ste dobrodošli. Torej kadar se mudite v Clevelandu ali Collinwood, Ohio, tu se vam nudi lepa prilika pri:

HOTEL SERHEN, 604 E. 152nd St., Cleveland, Collinwood, Ohio.

Vzemite Collinwood St. Clair ali pa St. Clair Collinwood različne kare.

Ta banka je pod državnim nadzorstvom

Redka prilika po več letih

in sicer najugodnejša prilika, kjer vam lahko postrežemo v vseh denarnih in bančnih zadevah.

Ali mogoče želite pomagati vašim dragim v domovini, ki čakajo na vašo pomoč, tedaj poljite njim denarja. Ali mogoče želite vložiti denar na obresti, ali pa ga vložiti na račun za katerokoli banko v Jugoslaviji. Mislite li kupiti vrednostne papirje ali obrestonosne vloge, v domovini.

Mogoče nameravate odpotovati v domovino in želite poslati potne listine, tedaj

Naš zastopnik v New Yorku vas počaka na postaji.

Dajemo točne informacije v vašem materinskem jeziku in to v Hrvatsko-Srbskem.

Cene naj bolj umirjene.

COMMERCIAL STATE & SAVINGS BANK

1935-37-39 Milwaukee ave. blizo Western ave., Telefon Armitage 1012. CHICAGO, ILL.

Odrpito dnevno od 8:30 do 6 ure popoldne, v pondelkih, četertkih in v soboto od 8:30 jutro do 8:30 zvečer.

V nedeljah samo v jutro od 10 do 12 ure.

Našim jugoslovanskim prijateljem v Chisholmu in bližnji okolici.

Valed velikih popravkov našega posloppja, smo se začasno preselili v poslopje ravno nasproti preko ulice pri POSTI. Naš urad se bo nahajal v tem začasnem posloppju mogoče do štiri mesece, ker bode vzel najmanj tako dolgo, da se vse prevredi v našem starem posloppju.

Mi uljudno povabimo vse Jugoslovane v Chisholmu in okolici, da se poslužijo naše banke. Zapomnite si, da vaš sorojak J. Osbolt, ima samo eno delo in to je točno sreči z vsami zmožnostmi svojim sorojakom.

Banka je odprta od 9 do 3 ure. V sobotah pa tudi od 7 do 8 ure zvečer.

FIRST NATIONAL BANK

GUST CARLSON, Pres. G. L. TRAIN, Cashier. E. MATURI, Vice Pres. J. OSBOLT, Asstist. Cashier.

NAROČNIKE ČASA.

prosim, da potrpe nekoliko, prejeti bodo zanesale številke kolikor mogoče kmalu (Polnj številnih težko pri selitvi so nastale še nove, da ni namreč mogoče dobiti papirja za list. Kakorhitro dobim papir, bodo izšle obe številki, za april in maj, potem pa redno vsak mesec). Ne pozabite tudi nov naslov: Čas, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Frank Kerše, urednik "Časa."

ZOPET KOSE!!

V saloni imamo strojno-alko vrsto kose, 28 saloni, ki so izdelani za vsakega, ki se zanima za kose. Če se želite seznaniti, dajte nam svoj imen in naslov, pa vam bomo poslali katalog. Če se želite seznaniti, dajte nam svoj imen in naslov, pa vam bomo poslali katalog. Če se želite seznaniti, dajte nam svoj imen in naslov, pa vam bomo poslali katalog.

Iz glavnega urada S. N. P. J.

(Duplicate Copy.)

VALUATION REPORT OF THE SLOVENIAN NATIONAL BENEFIT SOCIETY OF THE UNITED STATES OF AMERICA, CHICAGO, ILLINOIS

Fraternal Benefit Societies - Valuation Report

Made by Slovenian National Benefit Society as of December 31, 1919, to the Commissioner of Insurance of Minnesota of the United States of America.

IMPORTANT - Before filling out this form note carefully the following:

- 1. This report must be filed on or before... 2. The Valuation Exhibit must give in separate items for each form of certificate... 3. This Valuation Report must be certified by a competent accountant or actuary... 4. If separate funds are maintained under the laws of the society for different forms of certificates... 5. The items of actual assets and liabilities must correspond with the same items in the annual report... 6. Publication in official journals... 7. In the determination of the per cent of Assets to Liabilities... 8. When furnishing copy of the Annual Report to the Actuary or Accountant... 9. Does the society issue separate certificates promising disability benefits? Answer No. If so, specify same... 10. Are the net contributions for disability benefits kept in a fund separate from all other benefit and expense funds? Answer Yes. If so, state the increase, or decrease, of the funds in the year 1919... 11. How many assessments were actually collected last year? Answer: 12. Disability, 12. Expense, 12. Combined death, disability and expense, None... 12. Date when the society last changed the number of assessments to be collected each year. Answer: Always Twelve... 13. What proportion of first and subsequent years' contributions may be used for management expenses? Answer: First year Expense Assessment only. Subsequent years: Same... 14. Are there any reserve liens (not certificate loans or premium loans) outstanding against certificates in force? Answer: No. If so, state amount... 15. Are certificate loans or premium loans granted? Answer: No. If so, state conditions and amount outstanding... I hereby certify to the correctness of the foregoing answers and to the items 24, 25, 26, 32, 33, 35, 36, 37, 38, and 39 of the Valuation Exhibit.

Signature Official title

- 16. A synopsis of the forms of certificates and the formulas employed for valuing the benefits and contributions under each form, together with the amount of insurance in force, must be given by the actuary or accountant with answers to the following questions: 17. State the method of valuation used (whether level premium, preliminary term, etc.) Answer: Level Premium. 18. State the Mortality and Interest Assumptions employed in the Valuation. Answer: (Use schedule A on next page.)

VALUATION EXHIBIT

ASSETS - Actual and Contingent

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include: 19. Present Mid-year Value of Future Net Contributions \$3,334,633.00; 20. On Certs., Death Only \$...; 21. On Certs., Death and Dis. \$...; 22. On Certs. \$...; 23. On Certs. \$...; 24. Admitted Assets, less \$29,246.73 General or Expense Funds \$559,343.58; 25. Liens, Loans and Interest thereon, on certificates value according to the Prospective method \$...; 26. Total \$3,893,976.58; 27. Amount of General or Expense Fund \$25,246.73; 28. Amount of "Non-Admitted Assets" \$5,894.56; 29. LIABILITIES - Actual and Contingent \$3,681,929.00

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include: 28. On Certs., Death only \$...; 29. On Certs., Death and Dis. \$...; 30. On Certs. \$...; 31. On Certs. \$...; 32. Accrued Liabilities 69,185.47; 33. Value of Unpaid Installments \$...; 34. Net Sick and Accident Fund 55,508.94; 35. Credits to Certificates valued on the "Accumulation Basis" \$...; 36. Total \$3,806,623.41; 37. Accrued Claims on General or Expense Fund \$...; 38. Assets (Item 25) to Liabilities (Item 36) \$102,295%

Form of Explanation for Publication.

(N. B. The following is to be used only where the ratio of assets to liabilities is equal to or in excess of 100%.)

41. The above Valuation indicates that, on the basis of the N. F. C. table of mortality with interest at 4%, the future assessments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$87,353.17 (or 2.295%) over and above the statutory standards.

(N. B. The following is to be used when the ratio of assets to liabilities is less than 100%.)

42. The above valuation is in conformity with statutory requirements, and is not to be regarded as a test of financial solvency in any action that may arise, but is made to determine the amount the society should have on hand to pay its future obligations without change in the basis of collection on the assumptions that its mortality will be the same as that set forth in the mortality table and that the rate of interest earned will be... per cent.

County of Cook State of Illinois

J. H. Nitchie, being duly sworn, deposes and says that he is the actuary who made the foregoing computations and answers to the questions above set forth concerning the condition of Slovenian National Benefit Society of the United States of America, as of December 31, 1919, and that the same are correct and true to the best of information, knowledge and belief.

Subscribed and sworn to before me this 15th day of March, 1920. J. H. Nitchie, (Actuary.)

*If the net reserve method is employed make no entry opposite these items. *If the net reserve method is employed enter opposite these items the amount of reserve applicable thereto.

SCHEDULE A.

Table with 4 columns: (1) Mortality and Interest Assumptions used, (2) Form of Certificates, (3) Certificates in Force Dec. 31, 1919, (4) Formula Used in Valuation. Rows include: Mortuary N. F. C. 4%, Whole Life, 17,969, Present value of Benefits SAx+1/2; N. F. C. 4% at age of entry, (Not including Juvenile Dept. See accompanying letter.), X=Age at Anniversary in 1919; Reserve 5c per month per member, P=Amount of 12 monthly assessments, Mortuary and Reserve; S=Amount of Insurance.

MR. MATTHEW J. TURK, Secretary, Slovenian National Benefit Society, Chicago, Illinois.

Dear Sir...

In the accompanying Valuation Report, as in your Annual Statement, the funds of the Juvenile Department are not included. I understand from you that the Admitted Assets of the Juvenile Department on the 31st of December, 1919, all of which belong in the Mortuary or Benefit Fund, amounted to \$20,373.72.

I have valued the certificates of membership in the Juvenile Department, 6077 in number, upon the basis of the Standard Industrial Table and 4% interest, and find the Present Value of Future Benefits to be \$58,258.00. The Present Value of Future Net (Tabular) Contributions, \$55,771.00.

Net Reserve Liability, for outstanding insurance, \$2,582.00. Unpaid Death Claims, 280.00.

Total Liabilities, \$2,862.00. Valuing the future contributions at the rate (80%) which you are crediting the Benefit Fund, I find their present value to be \$72,823.00. Which is \$14,470.00 in excess of the present value of benefits.

Very truly yours, J. H. NITCHIE, (Actuary.)

- 31277. John Droic, c. 22266. Umri: Damijan Grabner, c. 23181. Novo pristopil: Tom Rakusch, c. 22619, John Bebar, c. 33620. Orel, stev. 19. Umri: Agnes Mathe, c. 26193. Danica, stev. 22. Crtani: George Bradich, c. 22901, Joseph Pavlic, c. 22376. Bratje Svobode, stev. 26. Umri: Anton Sifrar, c. 515. Novo pristopil: Charles Cadi, c. 33621. Novi Dom, stev. 28. Crtana: Alojzija Svegl, c. 20518. Popotnik, stev. 30. Novo pristopil: Leo Drnovsek, c. 32622. Sava, stev. 32. Crtan: John Reven, c. 29967. France Proberer, stev. 34. Crtan: Jacob Petric, c. 19516. Umri: Stefan Bizjak, c. 11389, Johana Grbek, c. 27491. Zveza, stev. 36. Crtan: Joseph Senica, c. 19804. Ilirija, stev. 38. Crtana: Mary Omerza, c. 10798. Narodni Vitki, stev. 39. Crtan: Frank Skvarca, c. 24734. Slovenija, stev. 41. Odstopil: Frank Pancar, c. 20975. Aurora, stev. 43. Crtani: Daniel Soric, c. 31240, Joseph Draiser, c. 9483. Novo pristopil: John Boxich, c. 33623. Illinois, stev. 47. Novo pristopil: Mary Pusch, c. 33624, Frank Perko, c. 33825. Skala, stev. 50. Crtan zopet sprejel: Joseph Lubovich, c. 29576. Crtani: George Mackovec, c. 15327, Joseph Milanovich, c. 29967, Jacob Storgel, c. 28462. Narodni Dom, stev. 51. Novo pristopila: Johana Lukanic, c. 33626, Zvezda, stev. 52. Novo pristopila: Cecilija Derlink, c. 33627. V Boj, stev. 53. Crtani: John Kozel, c. 11726, Frank Kostelic, cert. 3741. Slovenija, stev. 56. Novo pristopil: Anton Cvetkovich, c. 33628. Planinar, stev. 57. Izobcen za kazen: Geor. c. Rakovich, c. 26522. Umri: Peter Chelovich, c. 28468. Litija, stev. 58. Crtan zopet sprejel: Frank Ocepok, c. 20953. Novo pristopil: Rudolph Jezlic, c. 33629. Zavednost, stev. 59. Crtan: Frank Ziskar, c. 16678. Sparta, stev. 61. Novo pristopil: John Juhant, c. 33630. Bratska Sluga, stev. 62. Crtan: John N. Spehar, c. 18178. Dolence, stev. 67. Novo pristopil: Frank Zajic, c. 33631. Slovenec, stev. 68. Crtan: Mike Ulaszyn, c. 32612. Napredak, stev. 69. Crtan: Frank Jaunikar, c. 15542. Umri: Jernej Vihar, c. 7013. Slovenec, stev. 75. Novo pristopil: John Boytz, c. 33632. Delavska Zveza, stev. 78. Novo pristopila: Mary Intihar, c. 33633. Solinec, stev. 81. Crtani: John Vesel, c. 32914, John Sepec, c. 1457. Novo pristopil: Mike Konicni, c. 33634. Triglav, stev. 82. Crtani zopet sprejel: John Kress, c. 22494, Frank Korelc, c. 31310. Planina, stev. 83. Umri: Mary Devic, c. 30184. Novo pristopil: Joseph Petrolich, c. 33635. Slovenski Delavec, stev. 85. Novo pristopil: Julia Janec, c. 33638, Anina Ksifec, c. 33637, Paulina Knez, c. 33638. Prostomislci, stev. 87. Crtani: George Sambolic, c. 27697, Mijo Sambolic, c. 26536, Sil Sladic, c. 16739, Ant. Mihelc, c. 10428, M. Hopper, c. 17239, oJe Romak, c. 28612, Jos. Kovaček, c. 25404. Dobri Bratje, stev. 88. Novo pristopila: Neza Kolenc, c. 33639. Glas Naroda, stev. 89. Crtani: Frank Groznik, c. 17800, Mary Groznik, c. 27894. Johnson City, stev. 91. Crtani: Albert Sragelj, c. 28738, Matt Sragelj, c. 7029. Novo pristopil: Peter Zahorac, c. 33640, Jacob Ruzich, c. 33641, Valentin Ruzich, c. 33642, Tony Sragelj, c. 33643. Rožna Dolina, stev. 92. Crtani: Joseph Turk, c. 10703, Matt Pograjc, c. 20305. Novo pristopil: Anton Paulovic, c. 33644, Matt Pograjc, c. 33645. Zarya Svobode, stev. 93. Crtani: Terezija Marolt, c. 20645, Alois Marolt, c. 18062, John Tabor, c. 29310. Novo pristopil: Dominic Rivaucuk, c. 33646, Mary Rivaucuk, c. 33647. Krim, stev. 97. Novo pristopila: Franciska Cernjar, c. 33649. Trdnjava, stev. 101. Crtan: Frank Margole, c. 21029. Zavedne Slovence, stev. 104. Novo pristopila: Mary Lovriha, c. 33650. Prostop, stev. 106. Crtan: Matt Orell, c. 30318. Orel, stev. 109. Novo pristopil: Mile Smiljanec, c. 33651. Karol Leibknecht, stev. 110. Novo pristopil: Joseph Zabets, c. 33652, Theodor Knezovich, c. 33653, Eli Grubich, c. 33654. Slovenski Sinovi, stev. 112. Novo pristopil: Mirko Pekovich, c. 33655. Mangart, stev. 113. Novo pristopil: Frances Mezek, c. 33656, Matt Janovich, c. 33657. Jolietka Zavednost, stev. 115. Crtan: Mike Paulek, c. 25875. Novo pristopil: Martin Cernigoj, c. 33658, Novi Dom, stev. 117. Crtan: John Pinculin, c. 18193. Moška Jednakopravnost, stev. 119. Novo pristopila: Jennie Sluga, c. 33659. Zveza Detroitkih Slovencev, stev. 121. Crtani: Frank Turk, c. 18388, Florence Strah, c. 28105, Mary Matkovich, c. 20041, Matt Matkovich, c. 12781, Frank Dolenc, c. 20325, Leo Strmoie, c. 11252, Louis Mantony, c. 22372, Nick Romanich, c. 22551, Peter James, c. 27917. Novo pristopil: John Zaletel, c. 33660. Grosd, stev. 122. Crtana: Franciska Pavlinac, c. 27455. Mednarodna Zveza, stev. 124. Crtan: John Ursic, c. 27297. Hibbing, stev. 125. Novo pristopil: Andrew Kostelic, c. 33662. Primorski Trubar, stev. 126. Crtani: Frank Canhan, c. 10448, Ivan Mošina, c. 26176, Joseph Avsee, c. 21608. Novo pristopil: Frank Jakomin, c. 33661. Lipa, stev. 129. Crtani: Anton Sivec, c. 13605, Vincenc Strnad, c. 14008, Anton Sedaj, c. 17827. Novo pristopil: Nick Klarich, c. 33663, Anton Cavid, c. 33664. Francisco Ferrer, stev. 131. Novo pristopil: Ivan Potocnik, c. 33665. Balkan, stev. 133. Novo pristopil: John Skufca, c. 33666. Bratska Ljubost, stev. 134. Novo pristopil: John Frolich, c. 33667. Nagradne Slovence, stev. 137. Crtana zopet sprejeta: Johana Demar, c. 18817. Crtana: Mary Homovec, c. 20089, Josie Jersch, c. 9363. Umri: Alice Homovec, c. 19048. Pomozniks Jams, stev. 138. Crtan: Andrej Koroj, c. Novo pristopil: Mike Krista, c. 33668, Frances Flrganic, c. 33669. Bratska Zveza, stev. 140. Crtan: Peter Kuhar, c. 24584. Novo pristopil: George Oldnick, c. 33670. Mir, stev. 142. Crtani: Fr. Smrdel, c. 19253, Paul Stamat, c. 28514, Louis Tehovnik, c. 30990, John Petuch, c. 22608, Ivan Baji, c. 20167, Jos. Kumorhar, c. 27315, Matt Kustelic, c. 29005. Slavček, stev. 145. Novo pristopil: Slavo Kolbe, c. 33671. Vodnikov Zvez, stev. 147. Crtan: Joseph Bragan, c. 18322. Zavedne Slovence, stev. 149. Crtana: Elizabeth Zupancic, c. 32097. Zavedni Sosedje, stev. 158. Novo pristopil: Frank Pucel, c. 33672. Spomladanska Vijolica, stev. 164. Novo pristopila: Josie Olson, c. 33373, Frances Goranc, c. 33674, John Goranc, c. 33675, Anna Povsah, c. 33676. Svobodomislci, stev. 169. Crtan: Anotn Vidregar, c. 19541. Dolence, stev. 170. Crtan: John Andejina, c. 29713. Novo pristopil: Mike Morgan, c. 33677. Slovenski Pristopil, stev. 171. Novo pristopila: Mary Simrak, c. 33678. Slava, stev. 173. Novo pristopila: Mary Vidic, c. 33679. McKinley, stev. 175. Novo pristopil: John Malowasich, c. 33680. Novo Leto, stev. 178. Novo pristopil: Steva Frazlej, c. 33681, Vaclav Vyborny, c. 33682. Mars, stev. 177. Novo pristopila: Manda Rudelich, c. 33683. Jadranska Vila, stev. 178. Crtani: Frank Cakel, c. 21114, John Skotir, c. 22671. Dom in Svet, stev. 181. Crtani: George Jurjevic, c. 29541, John Trost, c. 31928, Ilija Keriz, c. 18333, Nick Beria, c. 27171, John Taric, c. 25487, Mara Taric, c. 28528. Slovenski Rudar, stev. 182. Crtani: Stevo Filipa, c. 25849, Mihalj Gorie, c. 28329. Pobratimija, stev. 188. Umri: Joseph Vlahovich, c. 21420. Abasija, stev. 191. Crtani: John Stanic, c. 16188, John Kinkela, c. 16397. Novo pristopil: Robert Brozenich, c. 33684, Jacob Savor, c. 33685. Keovatin, stev. 194. Crtan zopet sprejel: Matt Plass, c. 23131. Crtan: Louis Koba, c. 27078. Hrvatska Slovenska Sluga, stev. 197. Crtan zopet sprejel: Frank Horvatich, c. 27346. Crtani: Luka Rutkovich, c. 19708, Mate Butorac, c. 19709, Ilija Butorac, c. 19594, Frank Butorac, c. 30771. Slovenski Kmetovalec, stev. 198. Crtani: Frank Schvab, c. 5977, Rudolph Schvab, c. 5978. Slozni Slovani, stev. 200. Novo pristopila: Mary Tushar, c. 33686, Barba Fiers, c. 33687, Angela Svecnik, c. 33688, Alojzija Vidic, c. 33689, Kristina Lovic, c. 33690. Pivka, stev. 201. Crtan: John Buris, c. 31091. Novo pristopil: Max Dominik, c. 33691. V Boj za Svobodo, stev. 203. Umri: John Zupancic, c. 15259. Novo pristopila: Frances Landman, c. 33692. Leo Tolstoj, stev. 208. Crtani: Joseph Franzik, c. 30195, Ant. Demencic, c. 23483. Slovenski Hrvatska Sluga, stev. 207. Crtani: Frank Elitz, c. 4632, Peter Tomljanovich, c. 30342. Novo pristopil: Joseph Mihalovich, c. 33693. Bratstvo v Slugi je Moc, stev. 210. Novo pristopil: Mary Vandenick, c. 33694, Joseph oka, c. 33695, Matt Graberaki, c. 33697. Slovenska Druzina, stev. 211. Crtani: Margareta Stainar, c. 29947, John Janjar, c. 19727, Mary Janjar, c. 19721. Studencak pod Skalo, stev. 213. Crtana zopet sprejeta: Emma B. Lativovich, c. 28557. Mullan, stev. 214. Novo pristopil: Joseph Kullit, c. 33696. Virginia, stev. 215. Izobcen za kazen: Louis Anic, c. 30203. Novo pristopil: Joseph Mauter, c. 33698. Notranjska Zarya, stev. 216. Novo pristopil: Ivana Avcin, c. 33699, Frank Avcin, c. 33700, John Meral, c. 33701. Slovenski Gosdar, stev. 217. Crtan: Joseph Verdjanic, c. 22649. Sluga v Tajini, stev. 224. Crtan: Tony Trentelj, c. 18497. Novo pristopil: Tony Kudin, c. 33702. Borke uVzhodni, c. 33703, Mike V. Utah, stev. 327. Novo pristopil: novic, c. 33704. Biser, stev. 228. Novo pristopil: Mary Kramar, c. 33705, Julia Kramar, c. 33706, Mary Lesjak, c. 33707. Rajski Glas, stev. 230. Novo pristopil: Vid Vrabc, c. 33708. Narodni Cvet, stev. 231. Umri: John Liket, c. 7507. Cvetlica Naprednosti, stev. 233. Crtan: Joseph Markic, c. 29409. Novo pristopila: Fannie Stular, c. 33709. Bratska Sluga, stev. 235. Crtani: Isak Varsic, c. 27789, Stjopa Varsic, c. 29687, Vide Kranjevic, c. 28361. Novo pristopil: Leopold Sabec, c. 33710. Maj, stev. 240. Novo pristopil: Joseph Hekak, c. 33711. Slovenski Hrvatska Sluga, stev. 241. Crtan: Tom Ziladic, c. 19329. Stauntonski Slovenci, stev. 242. Crtan: Jernej Sauslek, c. 27793. Skrb za Prihodnost, stev. 244. Novo pristopil: Ilija Reso, c. 33715, Mirko Siric, c. 33713, John Matic, c. 33714. Prosveta, stev. 245. Crtani: Peter Sedlaric, c. 28849, Felka Sedlaric, c. 28850, Frank Siget, c. 24635, Mike Sznuzek, c. 28178, Charles Zaussek, c. 28177, George Olegaj, c. 28178. Primorska Vila, stev. 251. Umri: Vinko Dokic, c. 23141. August Bebelj, stev. 259. Novo pristopil: Frank Svecnik, c. 33716. Bratoljub, stev. 260. Crtan: John Rupnik, c. 26146. Hrvatska Vila, stev. 261. Novo pristopila: Annie Verlich, c. 33716. Nauos, stev. 264. Crtani: Joseph Miklavac, c. 20775, Andy Hnan, c. 23780.

Vazni Glani S.N.P.J. Citaj!

Kakor znano, so bile razpisane izredne volitve za izpraznjena mesta v glavnem odboru SNPJ. Nominacijske volitve so se pričele 15. februarjem in končale 10. aprila t. l. in rezultat teh nominacij je bil že uradno objavljen v uradni številki "Prosvete." Nominacije, ki so nam bile poslane deset dni po zaključku volitve kandidatov, se niso vpoštevale, ker tako določajo pravila. Pravila tudi določajo, da mora vsak nominiran član, ki sprejme kandidaturu za kakoršnobodi izpraznjeno mesto v glavnem odboru, pisмено javiti gl. tajniku, če sprejme kandidaturu ali ne; in sicer v teku deset dni, ko so bili kandidati objavljeni v glasilu. Kdor ne stori tega, zgubi pravico do kandidature in v postev pride oni kandidat, ki je dobil za njim največ glasov. Za mesta gl. tajnika in blagajnika pridejo v postev tisti trije kandidati, ki so dobili pri nominaciji največ glasov in ki so se o pravem času prijavili gl. tajniku, da sprejmejo nominacijo. Za mesta gl. porotnika in gl. bolniškega nadzornika se vpoštevata le dva kandidata, ki sta dobila pri nominaciji največ glasov in ki sta o pravem času prijavila gl. tajniku, da sprejmeta kandidaturu. Vse druge nominacije odpadejo. Za mesto gl. tajnika se je o pravem času prijavil in pride v postev samo br. Turk. Za mesto gl. blagajnika so se o pravem času prijavili in pridejo v postev br. John Vogrich, Wm Brumshmid in Frank S. Tauchar. Za mesto gl. porotnika za vzhodno o

pravem času prijavila in prideta v postev br. John Ermenec in Louis Champa. Za mesto gl. bolniškega nadzornika za vzhodno okrožje se niso vpoštevata noben kandidat, zato se v smislu pravil ne more nobenega vpoštevati. Nekateri kandidati so se prijavili gl. tajniku po preteku deset dni potem, ko so bile uradno objavljene nominacije in nekateri se sploh niso prijavili, če sprejmejo kandidaturu ali ne; vsi ti izgube pravico do kandidature, ker tako določajo pravila. Pri objavi kandidatov v glasilu se je vrnila tiskovna pomota, tako da je bil izpuščen br. Jakob Ambrožič, ki je bil nominiran za gl. bolniškega nadzornika, kar je pa bilo popravljeno v prihodnji uradni številki "Prosvete," na kar se je br. Ambrožič prijavil v teku deset dni, da sprejme kandidaturu. Ker pa pri tem nastane vprašanje, če je priznanje njegove kandidature tehnično pravilno ali ne, ker bi drugi kandidati lahko mislili, da se jim s tem godi krivica, smatra gl. urad, da je najbolj pravilno, če se razpišejo za mesto gl. bolniškega nadzornika še enkrat nominacijske volitve, s čim se bo dalo zopet vsem enako priliko do kandidature. Za mesto gl. bolniškega nadzornika za vzhodno okrožje so torej ponovno razpisane nominacijske volitve, ki se pričnejo s 1. junijem in se končajo dne 28. julija t. l. Društva naj torej nominirajo kandidata in prijavijo iste gl. uradu o pravem času, ker drugače se jih ne sme vpoštevati. Kandidate postaviti za gl. bolniškega nadzornika za vzhodno o

štva iz držav Ohio, Pennsylvania, W. Virginija in New York. Vsako društvo, spadajoča pod to okrožje, ima pravico nominirati člana kateregakoli društva SNPJ v tem okrožju, ki ga smatra kvalificiranim in drugače sposobnim za to mesto. Kandidat za glavnega odbornika mora biti ameriški državljan in najmanj tri nepretrgana leta član jednote; ne sme biti v odobru ali odboru katere druge podobne organizacije za časa nominacij in volitev, niti pozneje za časa odborniške družbe, če je izvoljen. Dalje so izključeni člani, ki so bili kedaj kaznovani zaradi poverjenja v jednoti ali izven jednote, ali pa taki, ki se jim je dokazalo, da so na kakršenkoli način izkoriščali jednoto. Kandidata mora predlagati le dobrostoječ član na redni ali izredni seji in predlog mora biti podpirt po dobrem členu, predno se vpoštevata. Nominacijske volitve morajo biti tajne in odloči navadna večina oddanih glasov. Društveni tajniki morajo poslati s potrdilom društvenega pečata ter podpisi predsednika, tajnika in blagajnika tajništva SNPJ najkasneje v desetih dneh po končani nominaciji. Kandidate, ki bodo naznanjeni pozneje, se glasom pravil ne morejo vpoštevati. Matt J. Turk, začasni gl. tajnik

preklicani, morajo počakati nekoliko. Prejeli bodo vsi kakor hitro bo mogoče storiti in da bo objednem tudi Jednota zavarošana. Nekateri člani imajo navado, da zelo dolgo ne zmenjajo čekov. To imajo sicer pravico delati, vendar pa ni priporočljivo pri tako velikem poslovanju kot je naša jednota. Prejel sem tri leta star ček, ki je bil preklican in denar pripisan jednoti. Denar (sedem doll.), je spadal članu, zato smo ček izplačali vseeno. To sicer ni drugoče kot nepotrebno delo. Ač bi bil član pred tremi leti zmenjal ček, bi bil kupil dva para čevljev, zdaj ne dobi za ta denar niti en par slabih. Kar se tiče blagajništva, je glavno: točno poslovanje. Zato svetujem vsemu članstvu, da do sredi meseca junija zmenjajo vse čeke, da bo šestmesečni račun tem lažje sestaviti. Frank S. Tauchar. SPREMENBE pri krajevnih društvih meseca aprila 1920. Adria, stev. 3. Umri: Franciška Simonc, c. 27224. — Novo pristopil: John Cerjak, c. 33614. Bratstvo, stev. 4. Novo pristopil: Joseph Grozden, c. 33615. Naprej, stev. 5. Crtani: Maks Klun, c. 18762, Mike Gotovac, c. 31260, John Rakovec, c. 18422. Bratstvo, stev. 6. Crtan: Mike Zvolan, c. 31698. Bratoljub, stev. 7. Novo pristopil: Louis Smuk, c. 33618. Delavec, stev. 8. Crtan zopet sprejel: Joseph Mihelc, c. 8880. Crtan: John Relek, c. 28590. Bratstvo Naprej, stev. 9. Novo pristopil: Frank J. Podpechan, c. 33617. Trdnjava, stev. 10. Crtani: Anton Novak, c. 13911, John Omejc, cert. 19113. Sokol, stev. 11. Crtan: Anton Sagar, c. 13717. Novo pristopila: Frank Polich, c. 33618. Ednost, stev. 12. Umri: Anna Geron, c. 18515. Sluga, stev. 16. Crtana zopet sprejeta: Mary Svegl, c. 12570. Crtani: Misko Kucan, c. 30090, Gea. Turk, c.

Notranje zadeve organizacije.

St. Louis, Mo. — Nimam dost časa za čitanje kakor tudi ne za pisanje, vendar prosim za malo prostora.

Pred par dnevi sem dobil apel od organizacije J. S. R. Z. za nabiranje darov za sirote v stari domovini.

Res moram reči, da je to prava stvar, pomagati sirotam. Obenem pa namanam članstvu SNPJ, da smo ravno 4. t. m. odpisali nekaj nad 300 dolarjev za sirote v stari domovini in to vosem poslati na društvo "Dobročelnost" v Ljubljani. Seveda nekateri pravijo, pošljimo obliko drugi zopet poljimo denar. Ali zase prepričati, kaj je bolj potrebno, sem sam pisal na omenjeno društvo, in sem dobil odgovor, da naj pošljemo denar, ker za ameriški dolar, da zamorejo tam več, veliko več kupiti kakor pa mi tukaj; in tako smo poslali denar.

Svoječasnje je American Jugoslav Relief naprosil SNPJ za pomoč, katero je pa glavni urad odklonil, češ da je blagajna prazna. Na to si je društvo "Planinski raj", št. 107 vzelo stvar v pretes na prvi seji ter sklenilo, da se piše na glavni urad, da bi glavni urad razposlal prošnje za pobiranje prostovoljnih prispevkov pri posameznih društvih in te prispevke naj bi društva poslala na gl. urad, ki naj bi to vosem izročil American Jugoslav Reliefu in imenu SNPJ. Ali kaj si mislite? Brat predsednik V. Cankar je naše pismo predložil seji glavnega odbora, katere seja si je pa mlačno tolmčila v tako slabi luči, kakor da bi bili v St. Louisu sami boljševiki in da smo mi takorekoč nasprotni, ko je zadnja konvencija objavila 10,000 dolarjev za politično propagando za svobodno Jugoslavijo.

Res smo omenili v pismu, da ker je imela naša jednota denar za svobodo, da mi tudi sedaj ne smemo spati, da moramo pomagati tudi sirotam. No češ par mesecev pozneje je pa ravno tisti odbor razposlal prošnje za pomoč revežem v stari domovini.

Čudno stvari se danes razvijajo; vsak dela kakor je zanj bolj prav. Tako tudi naš list Prosveta, kar je zanjo, priobči, kar bi bilo za članstvo, pa ipuati. Tako mi je slučajno prišel v roke dopis priobčen v listu Glas Naroda z dne 11. maja 1920 "Članstvu SNPJ" iz Rock Springs, Wyo. Vsa čast predsedniku društva Trdnjava št. 10 SNPJ v Rock Springs, Wyo., ki je poslal ta članek Glasu Naroda za priobčitev, ker Prosveta ni imela prostora za članek, ki je v korist članstvu in jednoti.

V imenu njegove notarske potrebne izjave rečem, da proč s takim blagajnikom SNPJ kakor je P. S. Tauchar, proč s takim tajnikom S. R. Z. kakor je F. S. Tauchar. Proč tudi s takimi uredniki, ki nočejo priobčiti take izjave, katere je v korist vsega članstva. Vsa čast Val. Marcina predsedniku društva št. 10 SNPJ v Rock Springs, Wyo.

Član društva "Planinski raj" št. 107 SNPJ. — Fr. Žvanut, St. Louis, Mo.

Opomba predsednika S. N. P. J. — Stvar je precej drugačna, kot vi trdite. Kar se tiče prošnje American Jugoslav Reliefa, da glavni odbor kaj daruje za sirote v starem kraju, se zato ni moglo ugoditi, ker pri nas nimamo fondov, iz katerega bi gl. odbor smel darovati in take svrhe. Konvencija je sama dovolila \$1000.00 za osirotelo mladino v starem kraju, in to je glavni odbor točno izplačal, kakor hitro so postale razmere zato ugodne.

Tudi zahtevi društva Planinski raj, št. 107, se ni moglo ustreči iz ravno istega vzroka. Društvo je zahtevalo, da naj jednota, oziroma glavni odbor, daruje tudi za osirotelo otroke, ko ima denar in osvoboditvene svrhe. Želja društva je bila lepa in dobra, toda našbr se je pri tem pozabilo, da najbr se je pri tem pozabilo, da je tudi v osvoboditvene svrhe dovolila denar konvencija in gl. odbor ima nalogo samo istega izplačati, če bi potreba, ne sme pa spremeniti sklepa konvencije. To bi se lahko spremenilo ali pa drugo svoto določila le potom inicijative, katere pa se ima pravico po-lužiti vsako društvo.

Seja gl. odbora si tudi ni napačno tolmčila željo društva št. 107, niti je ni mislila postaviti v slabo luč, pač pa je simpatizirala z željo društva in obžalovala, da ni imela moči tako želji ustreči. Priprave za nabiranje prostovoljnih prispevkov za osirotelo mladino potom gl. urada S. N. P. J. so pa še takrat bile v teku, kakor je določila zadnja konvencija, ki je v potrebo že takrat stila in smatrala kot našo moralno dolžnost, da se zavzamemo za te nedolžne bitja.

Glavni odbor je torej storil vse kar je imel moči in pravico storiti v tem oziru, ni pa storil tega, kar nima pravice storiti in kar bi lahko je članstvo storilo s tem, da podvzame inicijativo. Vase "kikanje" je torej naperjeno v napačno smer in vaša kritika je pri tem popolnoma neopravičena.

Kar se tiče zadeve br. Marcina in br. Tavčarja, mislimo, da niste dovolj pazno prečitali zapisnika seje gl. izvrševalnega odbora, kateremu je bila ta stvar z vsemi podatki predložena in da ste se z vašim slavošpevom eni stranki ter udrihanjem po drugi, malo prena-gillili. Pravilno bi bilo, če bi se vi najprej prepričali, da li imajo obdolžitve br. Marcina napram br. Tavčarju tudi kaj resnične podlage ali ne. Pravilno bi bilo tudi, če bi se bili najprej informirali, kaksi so bili vzroki, da nismo mogli dati isti stvari prostora v našem listu. Pravilno pa ni, da kar obsojate ljudi na odgovornih mestih take organizacije, katerih dolžnost je, da so oprezni in pravični ter varujejo najprej interese jednote, kakor najboljšo je mogoče, zaradi tega, ker so ti svojo dolžnost storili.

Opomba uredništva: — Brat Žvanut pravi proč s takimi, uredniki, ki nočejo priobčiti take izjave, katere je v korist vsega članstva.

Zakaj ni br. Žvanut bolj jasno povedal, kateri uredniki morajo proč, ker je prizadeto uredništvo "Glas Naroda" in uredništvo "Prosvete." Če bi bil br. Žvanut pogledal dobro tiste izjave v "Glas Naroda" z dne 11. maja 1920, bi bil pod izjavo opazil: — Adv. Če je tole čital, bi moral br. Žvanut vedeti, da je uredništvo "Glas Naroda" odklonilo priobčitev dotične izjave, ker je odzidal opazka, kot je zahteva poštini zakon in ki pove jasno kot beli dan, da je dotična izjava navađen oglas. Oglasov pa ne priobčujemo uredniki in tudi zanje ne prevzamejo odgovornosti, ampak oglašje priobčujemo upravljajci in so poleg lastnika lista tudi zanje odgovorni.

Predvsem konstatiramo, da izjava, ki je bila priobčena v "Glas Naroda" kot oglas, je bila tudi poslana uredništvu "Prosvete" in uredništvu "Prosvete" je odklonilo zaradi tistih vzrokov, kot je to storilo uredništvo Glas Naroda.

Uredništvu so pa bile poslane še druge stvari, ki so bile predložene seji izvrševalnega odbora S. N. P. J., ki je po občirni raspravi odklonila priobčitev takih spisov, ki bi "Prosveto" prav zanalojvo zavedli v tožbo.

V neki prilogi očita prizadeti brat br. Tavčarju, da mu je odpeljal njegovo soprogo. Faktus govore, da je bil br. Tavčar v vojnem času potrjen v armado, da je odšel s svojim polkom v Francijo, da je bil tam ranjen, je ležal nekaj časa v Franciji v bolnišnici, kasneje je bil v vojaški bolnišnici v državi Iowi, nakar je prišel še kruljav in šepav v Chicago, da pohaj v irgovsko šolo na vladne stroške. Medtem, ko se je Tavčar bojeval na fronti, bil ranjen itd. je soproga prizadetega dobila zakonsko ločitev.

V izjavi so bili očitki in gločini podtikani, kakršne je štiti v Glas Naroda. Seja je porvala br. Tavčarja na zagovor in br. Tavčar je predložil take dokaze, da je bil vsak urednik prepričan, če se priobči kaj takega, da je bil izvršen zločin obrekovanja in da ima prizadeti pravico do tožbe za odškodnino. Prizadeta oseba lahko toži S. N. P. J., urednika, sploh vsako osebo, ki je v zvezi z listom. Br. Tavčar je predlagal, da se napad na njegovo osebo priobči v listu, a njemu naj se dovoli priobčiti vse protidokaze. Odgovorni urednik je vprašal br. Tavčarja, če je pri volji podati izjavo, da ne bo tožil S. N. P. J. za odškodnino, če pri volitvah za blagajnika S. N. P. J. propade. Tavčar je odgovoril, da je pri volji dati tako izjavo in da ne bo tožil S. N. P. J. Odgovorni urednik je vprašal dalje, če je njegova soproga pri volji podati tudi tako izjavo, kaj stvar se tiče obeh. Br. Tavčar je močel in urednik je njegov molk tolmčil, da za svojo soprogo ne more povedati, da ne bo iskala zadostjenja na sodišču. Odgovorni urednik je povdaril, da je še tretja oseba, ki ima pravico do tožbe, če bi vsled tega napada gmotno trpe-la "družina in to je sin njegove soproge. Dejal je, da zavrne dopisane dopise in da jih ne priobči, ako ima on prevzeti odgovornost zanje. Priobči pa bo spise, ako ga seja na podlagi pravil stran 84, 85 itd. prisili, da jih priobči, spodaj bo pa navedel, da se je uklonil sklepu seje, ker ga tako vsejše pravila, toda odgovornosti ne prevzame nobene zanje, ker je njegova dolžnost, da obvaruje list pred tožbo, S. N. P. J. pa pred škodo. S tako izjavo je seveda odvezan le moralne odgovornosti napram članstvu, ne odvzaje ga pa zakon države Illinois o kriminalnem obrekovanju, kajti stvari, ki se očitajo Tavčarju in če se ne dokažejo na sodišču, tvorijo kriminalno obrekovanje, ako se spisi priobčijo v listu. Seja ni hotela prevzeti odgovornosti, kot je ni hotel prevzeti urednik, ker si bo vsakdo stokrat premislil, da priobči v listu nekaj, kar vodi lahko do tožbe in napravi škodo S. N. P. J.

Zakon države Illinois pravi, da je vsakdo odgovoren za vsebino v listu, ki je v zvezi z listom. Kaznjivo dejanje se izvrši, če se priobči obrekljiv oglas. Kakšen je zakon države New York, ni znano uredništvu. Če pa br. Žvanut želi izvedeti, kakšni vzroki so vplivali na uredništvo Glas Naroda, da ni hotelo priobčiti izjave, naj se pa obrne na uredništvo Glas Naroda. Nikar naj pa brat Žvanut misli, da je uredništvo podalo to pojasnilo, ker se odgovorni urednik boji njegovih besed "proč s takimi uredniki itd." Teh besed se odgovorni urednik prav nič ne boji, ker je moral od svojega štirinajstega leta delati s svojim umom ali pa rokami, da je pošteno prebršel sebe in kasneje svojo družino in bo delal, dokler ga ne preši smrt usode, ki je določena v današnji družbi delavov.

Uredništvu je podalo to izjavo, da se br. Žvanut prepriča, da je odgovornemu uredniku vseeno, kdo bo izvoljen blagajnikom S. N. P. J., ker je načelo demokracije, da članstvo odloči s svojimi glasovi, komu poveri svoje zaupanje. **Dolžnost odgovornega urednika pa je, da gleda na to, da se list ne zaplete v tožbe.** Če bi odgovorni urednik podpiral korupcije, bi mu ne bilo treba delati na stara leta; ampak bi bil lahko toliko si prilastil v teku svojega življenja, da bi lahko na stara leta počival. Letos bodo volitve za novega urednika in če bo zdajšnji urednik zopet kandidiral, naj br. Žvanut kar agitira proti njemu, kolikor mu drago, ker sedanjí urednik ne bo prav nič jegan nanj, ampak verjame v demokracijo načelo, da bo S. N. P. J. imela tak list, kakršnega bo izlila odgovornega urednika. Tudi za službo se sedanjí odgovorni urednik prav nič ne tresi, ker se zaveda, da bo vedno več zaslužil, dokler bo zdrav, kot sedaj zasluži pri listu. Prepričan je tudi, da kadar mu opeka moči, da mu S. N. P. J. ne bo dala nobenega penziona, ampak bo to storila s njim, kar izvrši vsak podjetnik nevadno s svojo onemoglim delavcem. Postavljen bo na cesto. In če misli br. Žvanut, da je uredniško delo lahko in prijetno, letos ima priliko, da kandidira za urednika od strani urednika ne bo prav nobene zamere.

IZJAVA

Ker je prišlo od članov SNPJ nekaj vprašanj glede oglasa iz Rock Springs, Wyo., v katerem se je mene dolžilo "da so se krivile vdove pod menoj in da sem jim trgal podpore od ust" itd., sem prisližen na tem mestu podati nepristransko polasnilo. Jaz sem na tisti oglas odgovoril v št. 119 Glas Naroda, kolikor mogoče kratko in brez hvalevanja, kaj sem imel dela in zaslužka pri tožbah s premogorskimi kompanijami v prid vdov in drugih prizadetih po krivdi kompanije. Jako nežalno in umazano slobno je pa podtikanje "trganja podpore od ust", ker sem v resnici imel več dela in stroškov skozi mesece trajajoče boje z mogočno korporacij-

jo, kot pa sem nazadnja prejel plačila. To podtikanje je prišlo od ljudi, ki nimajo prav nič opravka pri tistih tožbah, nobenih interesov, še manj pa pooblastil od onih, za katere sem jaz kompanijo tožil, da naj mene v javnosti obliatijo: To je zelo umazano od mega, ki spise tako zlobnost, dobro vedo, da je absolutna laž, nečedno pa tudi od lista, ki priobči, ne da bi se prej informiral, če je kaj resnice v spisu, pa naj bo to oglas ali kar hoče. Jaz sem izvršil vsa dela pošteno in legalnim putem, ter storil svojo dolžnost napram državi v vsakem osiru, zato upam, da mi bo stala ta država na strani, ko si bom poiskal zadostilo pred postavo od vseh, ki razširjajo o meni laži.

Jaz ne bom obetal nobenih nagrad, za take ali take dokaze, ker to je stars reč in prav nič drugače kot "bluff". "Dokaz" bomo imeli še priliko videti — in kdor jih rabi, naj jih le hitro kuje. — Jaz imam le dejstvo, da je tisti oglas lopovski napad na moje poštenje — in tega mi ne ovrže vsa rimska inkvizicija srednjega veka!

Zadaje dve leti sem bil vojak Zed. držav, torej sem bil ven iz Rock Springs in tudi iz javnega življenja. V prejšnjih desetih letih mojega bivanja v Rock Springs, Wyo., sem pa imel vedno pozicije pri domačih in drugih organizacijah, za katere mora imeti ugled in zaupanje vsak, predno se mu poverijo. Sploh je vedno lahko vsak vedel, kje se nahajam, to veste danes in vedeli boste v bodoče.

Toliko se mi je zdelo potrebno izjaviti na vprašanja članov, ker članstvo je upravičeno, da zahteva pojasnilo predno voli nove člane gl. odbora.

Frank S. Tauchar.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

VLADA PROTI SOCIALISTIČNEMU ŠUPANU.

Vlada gani avtonomijo mesta Zagreba.

Vlada in zagrebški frankovci ne morejo preboleti, da je bil izvoljen za šupana mesta Zagreba socialist — sodrug Delić. Zato so nastopili — kakor povsod — proti jasno izražen ljudski volji — s terorjem od zgoraj. Ljudje, ki so pred letom toliko besedili o republikanstvu, imajo danes drzno čelo, da smatrajo načelo izjavo za republiko, ki jo je podal novi zagrebški šupan, za dovoljen povod, da mu odrekajo potrditev. Vlada je volitve ovrnila in vpostavila nad Zagrebom komisariat. Tej nasilnosti se šupan ni uklonil, ampak je skliceval občinski svet, da proti nasilnosti vlade protesta. Vlada je poslala na to sejo policoje in gazila na najbrutalnejši način mestno avtonomijo. O tem pišejo zagrebški listi:

Oko 10. ure popoldne je prišlo dvajset komunistov pod vodstvom načelnika Sv. Delića v mestno zborovalnico. Pred zgradbo je stal samo en stražnik s puško in nasajenim bajonetom. Na hodniku pa je sedel desetnik v opremi. Veda in hodniki do zborovalnice so bili polni ljudi. Dvorana sama, zborovalnica pa je bila na vseh straneh zatvorjena in ob vsakemu vходу je stal stražnik s puško.

Za komunisti so prišli še dr. Politec in Bukšeg, in potem pet demokratov ter dr. Markulin od klerikalejev.

Vsi ti zastopniki so šli nemote no v malo dvorano za sprejeme pri načelniku. Navzočih je bilo tudi nekaj časninarjev. Med zbranimi zastopniki, ki jih je bilo to-jer 28, je bila improvizirana konferenca, ker se stranke med seboj niso dogovorile, kako naj se vrže vsa seja.

V tem času je udri v dvorano poveljnik straže dr. Vragović, povzvali zbrane, da se odstranijo iz dvorane, ker se ne sme vršiti nikakršna seja.

Ta poziv je izrazil burno ugovarjanje. Z vseh strani kličejo razburjeni mestni zastopniki poveljniku: To je protizakonito! To je škandal! Vi nimate pravice da udirate na sejo mestnega zastopstva!

Načelnik Delić pozove dra Vragovića, da naj se izkaže s pi-

amenim nalogo. Dr. Vragović odgovarja, da nima pismenega naloga, nego samo ustmeni od svojega predstojnika.

"Mi se vašemu nalogu ne pokoravamo! Ali ni vladi že dosti nasilja? Hočete, da nas izovete?" kličejo mestni zastopniki. Mestni zast. Vilder: Bajonete, bajonete pripeljte! To je edina vaša pravica, edini argumenti vaše vlade! Mest. zast. dr. Radošević: Naj nas vse zapro!

Ker ga ni poslušal niti jeden mestni zastopnik, je dr. Vragović sam odšel.

Nato je načelnik Sv. Delić o-tvoril sejo, konstatiral, da je zbranih dovolj zastopnikov. (Po zakonu treba 26 navzočih). Prilistniso Zajedničarji in Židi. Konstatira, da so vsi mestni zastopniki pravnoveljavno povabljeni. Razloži namen seje, ki jo je sklical, ter prečita dopis vlade, s katerim je imenovan komisar. Izjavlja, da se temu vladnemu odloku, ki je povsem nezakonit, ni pokoril. (Splošno odobravanje. Tako je! Prav ste storili!) Prosi zastopstvo, da ta njegov korak odobri. (Glasovi: In da obenem vsi protestiramo!) ter da obenem vsi najodločneje protestiramo proti tej flagrantni in grobi žalitvi meje avtonomije. (Odobranje.)

Se sprejme soglasno.

V tem vatopi dr. Vragović v dvorano, pozivlje ponovno, da zastopniki gredo iz dvorane. Zopet se vsuđe dež protestov na njegovoglavno mesto odgovorov. Dr. Vragović se obrne in zaukaže stražarjem, ki jih je privedel v predno-be. Okolo dvajset stražnikov udre v dvorano s puškami in nasajenimi bodali ter se postavijo ob nasprotni strani zida, tako da so stali ob ledjih mestnih zastopnikov. Val mestni zastopniki so energično protestirali proti temu nečudenemu nasilju. Mest. zast. dr. Juris kriči: To je atentat na avtonomijo! To je nasilje! Tako daleč dvigajo Zajedničarji ugled Zagreba! Sramota! Ostali zastopniki prsa ob prsih kriče na stražnike, da ne smejo poslovati, da morajo ven iz dvorane. Stražniki razburjeni drže puške v roki in polagoma izivajo zastopnike. Dva pograbitla dr. Juris ter potisneta iz dvorane. Dr. Vragović neprestano prosi, naj se pokore nalogu, naj sami odidejo. Nekateri so odšli, drugi posejedo na stole in se ne premaknejo. "Nesite nas vun" — pravijo stražnikom.

Končno po tem prerekanju s stražniki vstane načelnik Sv. Delić, da protestira proti temu policijskemu nasilju, dostojne kro-ne proti dosedanjim nezakonitostim. Konstatira, da se poveljnik straže ni izkazal z nikakim nalogo ali dekretom vlade, da sme vdreti v zakonito sklicano sejo mestnega zastopstva, da potira celo z bajoneti mestne zastopnike iz zborovalnice. (Burni protesti. Krik.) Zaključuje to sejo, ki se zaradi policijske sile ne more vršiti, namanjajoč, da v kratkem skliče sejo mestnega zastopstva, na kateri se izvolijo podnačelnik in mestni odbori. (Odobranje. Klic: Živio načelnik!)

Policoja je nato izpraznila vso dvorano. Mestni zastopniki so šli iz mestne zborovalnice v klic proti vladi in Hrv. Zajednici, ki se je tu tako proslavila, ponižajo s tem nasiljem Zagreb na poslednjo sleščino.

Od vlade poveljena begunka.

Pred postajo Sv. Lorenc na Drav. Polju je pred kratkem osebnivlak št. 224 povozil gdno Ivan-ko Vuga, roj. v Gorici leta 1898, zdej begunko in uradnico pri "Posredovalnici za službe" v Strišču: Šele, ko je vozil zjutraj tovorni vlak proti Ptujju se enkrat čez njo, so zapazili razmesarjeno truplo.

Umrli je 30. apr. popoldne go-pa Marija Klemenec, soproga sodruga Klemenca, gostinčarja na Krakovskem nasipu št. 14.

V sedmjem tednu od 25. apr. do 1. maja je umrlo v Ljubljani 28 oseb, rodilo pa se jih je le 26 in dva mrtvorjenca.

Propoved proslave 1. maja v Zagrebu. Zagreb 29. apr. Redarstveno poveljništvo za mesto Zagreb je prepovedalo praznovanje 1. maja kot običajnega delavskega praznika.

Pri občinskih volitvah v Mel-ingforsu so dobili socijalni demok-ratsje polovico glasov. Položaj na Finskem se vidno boljša.

Zdravniški nasveti.

Piše vrhovni zdravnik F. J. Kern.

Kostolom (Bone Fractures.)

Kostolom (Fractures, zlomljene kosti) je pri naših članih delavcih prav pogost vzrok, da se morajo javiti za bolniško podporo. Zanimivo bi bilo izvedeti, koliko podpore plača jednota za te vrste bolezn...

Kosti se zlomijo valed nesreč, katerih dostikrat ni mogoče preprečiti. Najbolj navaden kostolom so zlomljene kosti v zapeti valed izpodhranjenja na ledu ali izpodtaknjenja pri hoji. Človek se pri padcu skuša ujeti z rokami, pa počijo kosti radius in ulna (podlehnica). Ta kostolom zovemo tudi "Colles' Fracture."

Druga zlomitev, katero pogosto vidimo, je v členku. Noga se ujame v šaki jami, na tračnici ali v kakem drugem precepu, človek pade na stran, pa počijo kosti v členku. Zlom ali počje se seveda lahko vsaka kost v telesu, če je fizična sila dovolj močna.

Kako zdraviti kostolom? Področnost o tem moramo prepoznati seveda zdravnikom. Navodila so samo za prvo pomoč.

Pred vsem je treba zdraviti skrivljene ude. To se najbolje naredi če se ud s zlomljeno kostjo potegne. Drugo je, da se zlomljena kost drži pri miru. Povzroč se lahko dobijo deščice, ki se povijejo z hoto ali mehkiimi cunjami in se povežejo ob zravnanih udu. Če drugega ni pri roki, je za prvo pomoč, posebno na nogah, dobra navadna podvzglavna blazina, ki se zavije okoli uda in spne s bučkami (safety pins.)

Treba je seveda pravočasno iti po zdravnika, vendar se ne mudi, kot nekateri mislijo. Eno ali dve uri ne naredi veliko razločka, razen če je kost jako razbita ali celo loča ranjena. Če je prebita koža in morda osti gledajo venkaj, je dobro, da pride zdravnik kakor hitro mogoče, da se rana in kosti ne prisade, kar bi bilo lahko nevarno za življenje. Če ni mogoče dobiti zdravnika v prav kratkem času, je dobro rano sprati s slano prekuhanjo vodo in jo oviti s cunjami namočenimi v isti vodi. Če bolje je, namazati rano s jodovo tinkturo (Tincture Iodine), ki je najboljša raskuševalno sredstvo za prvo pomoč. Vse kmeti in nesnago je seve treba odstraniti z vodo.

Zdravnik navadno svetuje, da se kosti slikajo z X-škarki. Vredno je, dati nekaj dolarjev več za slike, ker zdravnik potem ve, kako je uravnil kosti. Če niso dobro uravnane, se dajo prvih par dni nanovo urediti.

Ko so kosti uravnane, morajo ostati v isti poziciji vsaj kakih deset ali štirinajst dni s pomočjo deščic ali splintov, da se zlomljeni konci vsaj nekakšno sprimejo in obdrže lego. V štirinajstih dneh ali treh tednih ni toliko nevarnosti, da bi se kosti zmaknile ali skrivile, če le uporabljamo primerno pašnjo.

Prejšnja leta smo pustili kosti v deščicah ali v mavcu (gipsu) celi mesec in več, zadnja leta vedno bolj prevladuje mnenje, da je treba poškodovane ude popregibati, da mišice in kite ne otrpnejo preko mere. So seveda slučajji, recimo okoli noge, kjer moramo imeti kosti imobilizirane dlje časa.

Ko se konci kosti sprimejo, je treba ud masirati in kopati v vroči vodi. Odtok krvi se s tem pospešuje, kost se hitreje celi in obraste, kjer je bila zlomljena; členi postanejo veliko popregibčni in mišice jače, da se doba invalidizma skrajša.

Dobilo se slučajji, da se kost sploh nece zarasti navzave raznim metodam zdravljenja. V tem slučaju se da večših preceptih kos druge zdrave kosti v zlomljen prostor, kjer veče zlomljena kosa.

Koliko časa traja zdravljenje zlomljenih kosti? Odvisno je od načina poškodbe, od gotovih delov kosti, od bolnikove kvi itd. Nekaterim se kosti celijo hitreje kot drugim. Otrokom se zacelijo jako hitro. Čim mlajši je otrok tem hitreje se zaceli. Novorojenčkom se sprimejo pri porodu zlomljene kosti v par tednih. Poprečno pa traja onesmoglost pri različnih kostolomih nekako takole:

Table with 2 columns: Bone name and healing time. Includes: Ramna kost (humerus) 14 tednov, Konecice 12 tednov.

Table with 2 columns: Bone name and healing time. Includes: Obve kosti v lehti (forearm) 11 tednov, Gnjatice (femur) 20 tednov, Golenica (tibia) 18 tednov, Noga 17 tednov, Členek (Pott's) 12 tednov in več.

Naznanila, vabila in zahvale.

Great Falls, Mont. — Seje društva "Narodni bratje" št. 202 SNPJ. se vršijo od sedaj naprej v prostorih Fordovega poslopja na vogalu prve in tretje ulice št. 307 in steer vsaki drugi ponedeljek v mesecu. Prejšnje poslopje, v katerem smo sborovali, je uničil požar. Člani, vpošteujte to. — F. P. Benčina, tajnik.

Hagovo, Pa. — Člani društva "Cerkniško Jesero" št. 248 SNPJ. naj poplajo assessment brata blagajnika, Jakob Ročko, Hagovo, Pa. box 23 in ne več meni, ker jaz sem se preselil. Splehni član naj pošlje assessment ob pravem času, ker v nasprotnem slučaju bo suspendiran. — Jakob Kovča.

Royal, Pa. — Člani društva "Ljubecen bratje" št. 263 SNPJ. naj se udeležijo polnoštevilno prihodnje redne seje, 13. junija t. l. Ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk za raziti in ukreniti moramo nekaj tudi glede društvene zastave. Člani naj se udeležujejo sploh bolj številno društvenih sej in naj vsak prinese tozadevne točke v pravilnik. Na zadnji redni seji je bil izvoljen za predsednika brat Luka Šabi, Chestnut Ridge, Pa., in za blagajnika brat Matija Obravnič, Chestnut Bridge, box 124. — Martin Špišar, tajnik.

White Valley, Pa. — Člani društva "Srebrni zvonček" št. 232 SNPJ. naj se udeležijo polnoštevilno prihodnje redne seje 13. junija t. l. Ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk za raziti. — Seja prične točno ob drugi uri popoldna. — Na zadnji društveni seji je bilo sklenjeno, da mora prispevati splehni član tega društva meseca junija v društveno blagajno za pokritje društvenih stroškov, kar naj člani vpoštejujejo. — John Frank, tajnik.

Indianapolis, Ind. — Člani društva "France Prokezen" št. SNPJ. naj poravnajo svoj assessment za mesec junij najkasneje do 31. junija, da ni bo mogoče pravočasno urediti šestmesecni račun. — Člani tega društva naj se tudi udeležijo polnoštevilno prihodnje društvene seje 13. junija t. l. Na dnevnem redu imamo več zelo važnih točk za raziti in volitev sovega tajnika, ki je bilo še poročano na zadnji seji. Vzrok mejeja odstopa je prevelika zaplenost v vseh ostrih. — John Masella, tajnik.

Ely, Minn. — Redne mesečne seje društva "Prvi majnik" št. 268 SNPJ. se vršijo od sedaj naprej vsako prvo nedeljo ob četrti uri popoldna mesto ob sedmi uri zvečer. Vzrok temu je, da ne bomo po nepotrebnem trčili ljudi. — Opozorjam člana, da se udeležujejo mesečnih sej številneje in da naj vpoštejuje društvena pravila, v katerih so glasi, da se mora splehni član udeležiti vsaj vsake tretje mesečne seje. — Isto velja tudi za nekatero društveno odbornika. — Louis Ferabek, tajnik.

Onady, Pa. — Društvo "Zbudi se Slovan" št. 319 SNPJ. priredi 31. maja t. l. društveno veselico v prostorih brata L. Bašela. Začetek veselice ob drugi uri popoldna. Vstopnina za moške 75c, dame prosto. — Člani, ki se ne udeležijo te društvene veselice, pripravijo po 50c v društveno blagajno. Za vsakovrstno dobro postrahbo bo splehni veselilni odbor. Najuljudneje vabimo vse Jugoslovane v tej nasebini kakor tudi v bližnji okolici, da se udeležijo te veselice v polnem številu. — Odbor.

York Run, Pa. — Člani društva "Slovan in Hrvat" št. 144 SNPJ. naj se udeležijo polnoštevilno prihodnje redne društvene seje, katere seje je tretja mesečna seja. Kdor izmed članov se ne bo udeležil te seje, bo kaznovan po pravilih. Izvzeti so samo bolniki. Na dnevnem redu te seje imamo za raziti več zelo važnih zadev. Seja se vrši šestega junija t. l. v prostorih brata Fr. Kamenehka. — John Vrtičnik, tajnik.

Stanton, Ill. — Člani društva "Stantonki Slovan" št. 248 SNPJ. naj se udeležijo polnoštevilno prihodnje redne društvene seje 6. junija t. l. Na dnevnem redu imamo več zelo važnih točk in ukreniti moramo tudi nekaj glede proslave petletnega obstanka našega društva. Valed tega je potrebno, da se udeležijo te seje vsi člani. — Frank Ferabek, tajnik.

Waukegan, Ill. — Narodniki in prijatelji sploh lista "Prosveta" naj se od sedaj naprej obračajo v vseh zadevah tikajočih se tega lista na rojalca John Dobrovola, 1412 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill., ker je on sedaj zastopnik tega lista in je upravljen pobirati naročnine za ta list. — Bojakom v N. Chicagu in Waukeganu ga toplipriporočam. — Člani društva "Sluga" št. 14 SNPJ. naj se udeležijo polnoštevilno prihodnje redne seje, ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk in, kot je bilo že objavljeno v glasilu imamo tudi volitvo društvenega odbora. Naj se ne izgovarja nihče, da ni valed ali da nima časa. Za izgovor se drži, ker je vsaka stvar priobčena dvakrat ali pa še večkrat in vam kdo lahko ve, kdor se šalina za drvo in je jednota. Opozorjam tudi vse člana, ki tako "vadi posabljajo," koda da je zadnji dan za plačenje assessmenta, da naj ga plačajo ob pravem času da ne bo imeli nobene sitnosti. — John Artač, tajnik.

Sedaj lahko naročite list "Prosveta" svojem v stari domovini. List za stari kraj stane za celo leto \$7.00, za pol leta pa \$3.50.

KAKO JE Z ŽELEZNIŠKIM OBKATOM?

Chicago, Ill. — Kajne, to je čudno vprašanje, ker železniške družbe izjavljajo, da so se kolo-dvorski uslužbeneci vrnili na delo, so pa dobili namestnike ali stavekokazke. Če obrat še ni reden, pravijo železniške družbe, je to pripisati pomanjkanju železniških voz.

Ljudstvo seveda verjame v te pravljice, ki jih čita skoraj vsaki dan v velebizniškem časopisju z malo spremenjeno vsebino, da ljudstvo ne opazi, da uredniki velebizniškega časopisja prečevkujejo dan za dnem enoinstno pravljico, ki se prav nič ne loči od povesti o "jari kači in steklem polju."

Ljudje, ki so se v nedeljo zjutraj nahajali v notranjem mestu in so videli pohod ktrajkajočih kolodvorskih uslužbenecv, v katerem so nosili ameriške zastavice, ne verjamejo v te pravljice, ker so videli preveč odločnosti na obrazih štrajkujočih kolodvorskih uslužbenecv.

V bolnišnicah leže seveda stromiki, ki so prevzeli delo stajkujočih kolodvorskih uslužbenecv, s polomljenimi udi in drugimi poškodbanji, ki so jih prejeli kot nagrado pri izvrševanju nevarnega dela, o katerem niso imeli nobenega pojma.

Tak je torej položaj. Zakaj velebizniško časopisje laže, da so razmere normalne, ko se vedno bolj bližamo času, ko ne bo nastalo le pomanjkanje živeča, ampak bo pošlo tudi kurivo? Z lepe pobarvanimi vestmi se ne more u tajiti resnica. Toliko pameti je pričakovati tudi od časnikarskih šmokavzarjev, da pride resnica uskega dne na dan, ko bo železniški obrat v takem kaosu, da bo vzele mesece in mesece, preden postane zopet reden, ako se ne izravna spor, ki preprečuje redni obrat.

ZNAMENJE DRAGINJE.

Chicago, Ill. — Cela vrsta starišev se drena vsaki dan pred pisarno zdravstvenega komisarja ki prihajajo, da hobe za svoje otroke v starosti od štirinajst do 16 let dovoljenja za delo, ker po zakonu ne smejo sprejeti podjetniki otroka v delo, če nima oblastvenega dovoljenja.

To so znamenja draginje. Mezdna, ki je zasluži družinski oče, ne zadostuje za kritje življenjskih stroškov in otroci se morajo opriziti dela, da pomagajo prehraniti mlajše bratce in sestrice. Miljonarjev ni med stariši, ki iščejo takga dovoljenja, kajti za otroke milijonarjev velja še vedno načelo da imajo pravico uživati nekajle, no otroško veselje, medtem ko morajo delavski otroci že v nežni mladosti v dlavnice in tovarne.

Zenske! Ali veste kaj je Laxalburnum Compound.

To je izvrstno zdravilo sestavljeno za ženske bolezni?

Milijona žensk trpi in ravno valed tega, ker ne vedo, da je ravno Laxalburnum Compound zdravilo njih pomoč. Velika ženska kvesta se nabiša za nje sestavljeno zdravilo, ker so dobile potom letna površna zdravlja v tem ženskem zdravilu. To zdravilo je odzvalo že naravnostnega popravnika od bile, obrnile mnogo žena pred bolnišnicami. Očutilo trpljenje, vredilo njih spolno stanje, in tudi pred zdravniškim nožem. Vsaka bolezen navadno pluzi pri ženskah svoje posledice in je navzaj na njih občutno, slaba prehrana, bolečina pri spolni zvezi, bolečina na stotici, krvav medenični kapi, neobčutna, bistrotla, naprtina, vadi-govanje zavilte hrane, zruše spolnita, neradnost v živilih, bolečina v posameznih delih žiliva, hruvanje, bolečina in spolna slabost, in še mnogo drugih enakih manjših bolezni, todač si narodiče tega slavnega zdravila, ki je kot naj-ljubi naravnost na ženski spol in valedi bolneče dan, ko sta prvič spoznala tak celice v listu, ki vga je opozoril na to. Se posebej v trah kritičnih šestih vladar ženskoga življenja in to ka se spreminjajo v dekle, v ženo, ob času nosečnosti in ob spreminjanju vadočnega ženskoga življenja. Laxalburnum Compound za ženske bolezni je najvše izvrstno zdravilo. Devoli za popolno zdravljenje Laxalburnum Compound zdravilo stane le deset dolarjev in polovica tega pa šest dolarjev, steer je pa vredno milijon dolarjev za ženska. Predaja se edine le pri:

LAXAL MEDICINES COMPANY, 154 Laxal Building, ICH-E PITTSBURGH, PA. (Advertisement)

Telefon urada: Court 3459. Telefon na domu: Neville 1870-R. F. A. BOGADEK, odvetnik in javni notar, 103 BAKEWELL BLDG., PITTSBURGH, PA. na vogalu Grant in Diamond Sts.

Izdelujem za lu in stari kraj pooblastila, kupne in daravno pogodbe, oporoče, obvesnice, prošnje za potne liste osebam, katere želijo priti v Ameriko in razna druge prošnje ter sodniške dokumente. Izdelujem tudi prevode na angleški jezik in obratno. Vse to izdelujem brzo in točno potom dopisovanja, po pošti ali v mojem uradu nasproti Court hiše.

DR. J. E. DWYER, ZOBOZDRAVNIK, 268 — 1st Ave., Milwaukee, Wis. v Trinitovnem poslopju. Uraha ure so: 9 do 12 in od 1 do 5 pop. in od 7 do 9 zvečer. Za vas moje dele jamlim.

Uspeli v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne dezar. Nuga-Tone

Preizvaja bogate rdeče kri, močne stanovitne živce, življenja polne moške in ženske.

Ce ste slaboga zdravja in pri slabi moči, če se vam spomin mrači in vaše telo mrači, če ste se že navadili jemati konditirna in nerakotna sredstva, potem poplajte Nuga-Tone, in izprijedite kosa, koda hitro se bova čutili drugakšnega življenja! Devet desetih ženskkih bolnic, kot izpobnavanje, spanja, revmatične bolezn, glavobol, nervozita, naprtina, slabi led, neprehrana, vstopno v kolonije, naprtina, pomamljanje energije, pomamljanje življenja, neravnost, nezgodnost, koda je pomamljanje življenja, redno svodenje krvi in slaba krvna cirkulacija.

Vsak ud, vsako delovanje telesa je odvisno od živčne sile in svoje voljenje in delovanje. Živčna moč je pozitivna stvar za ledode, jetra, ledene, drob, utirajoče srca in krvno cirkulacijo. Nuga-Tone je najbolje upošeno zdravilo za neravnost in fizično ledobno. Zakej? Ker sestoji iz osnovnih sestavin, ki vredno zdravje ter ga predprijajo najkakovnejši zdravniki. — Nuga-Tone je bogat na kosa in kosa — ter je hrana krvi in živca. Nuga-Tone pripravuje življenje v jetra, ter odziva žreva, da vemo delujejo. Očutilo ledbe ter osanjje in njih strah, se stavnja. Nila več vstopno v kolonije, teško srce in pokrivanje žiliva. Nila več bolečin in kolonij! Nuga-Tone daje čudoviti led, koda prehrana, stanovitne živce ter zdravje obprijajoče spanje. Nuga-Tone obzavira krv, srce, krvna cirkulacija ter prične življenje zdravje na hlo in lebnost v odli. Govil moške in ženske moči, zdravje in kakovnost žiliva. Nuga-Tone se vsakoga omamljivih sredstev, ne zdravil, katerih se Slovaki navadi. Zavil je v pripravno navzaj. Vredil je z slaboobčutno, spanja, revmatične bolezn, nezgodnost, nezgodnost, koda je pomamljanje življenja, redno svodenje krvi in slaba krvna cirkulacija.

NASA POPOLNA GARANCIJA. — Cena Nuga-Tone je \$1.00 in steklenico. Vredil steklenico valedi devetdeset (90) tablet, polno mesečno zdravljenje. Vi lahko kupite šest študij, šestmesečno zdravljenje za pol (\$6.00) dolarjev. Jemajte Nuga-Tone dvakrat (2x) dan. Če niste zadovoljni z upoševanjem, vrnite preostanek z mano z študijo in cel vsem, koda je povrnjen dezar. Valed, da ne morate izgubiti nič pojma. — Mi prvoznamo rdečo.

KO NARODITE, SE POSLJENITE TEGA KUPONA National Laboratory, E. 23 — 527 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Ime: _____ Družba: _____

Največja slovenska zlatarska trgovina. FRANK ČERNE, 6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O. Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verišice i.t.d. Eves, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verišice i.t.d. POPRAVLJAMO; ure in drugo slatnino po nizki cenil. PODRUZNICA COLUMBIA GRAMOFONOV in gramofonskih plošč. Slovenških in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite. Najboljše blago. Najnižje cene.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je NARODNA TISKARNA 2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois. Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskarine za društvo in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

KVALITETA je danes eno glavnih vprašanj pri nakupu moške oprave. Naša prodajalna je znana, da si lahko kupite lepe obleke, spodnjega perila, prazniških in delovnih šrajc, kravat ter sploh vseh moških potrebščin po primerno nizkih cenah in s preprčanjem, da boste s kakovostjo popolnoma zadovoljni. Imamo veliko zalogo otroških pralnih oblek v vseh velikostih in barvah. Izdelujemo obleke po najnovejšem kroju in zadovoljivih cenah. Belaj & Mecnik 6205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Na prodaj imava hišo pol bloka od Douglas Parka, dva stanovanja po 5 sob, basement za \$5200. Moderno stanj mesta 4 bloke od poulične kare 5 sob hišo z elektriko, basement in centralna kurjava (hot water heat), pol akra semlje, pripravna za kokeraje, cena \$3600. Prodava s 6 sobami hišo na dveh lotah z sadnim drevjem, velik nov basement, cena \$5000. Kdov najvše obljubi, lahko kupi hišo z šestimi stanovanji, ki nosijo \$45 mesečno na 1321 W. 19th St. Prada se hiša sprejda iz opeke, odzadej iz lesa, dvo nastropno, ki nosijo \$50 na mesec za \$5600. M. MLADIČ, J. VERDERBAR, 1334 W. 18th St. (blizu Blue Island Ave.), Chicago, Ill. Telefon Canal 2076.

IZ STAREGA KRAJA je prišlo že mnogo oseb, katerim sem jaz izdelal prošnje na podlagi katerih jim je bilo mogoče dobiti potrebno dovoljenje za potovanje v Ameriko. Kdor želi poslati svojem v stari domovini take prošnje, naj se zaupno obrne na mene in jaz mu bodem zavede povoljno uredil. TUDI V VSEH DRUGIH NOTARSKIH ZADEVAH, BODISI V AMERIKI ALI V STAREM KRAJU, se poslužujte moje pisarne. Delo povoljno, cene nizke. ANTON ZBAŠNIK, javni notar, soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa., vogal Diamond and Granta Sts., (nasproti Courts), ali pa zvečer na domu, 5653 Butler Street.

F. K. Bauzon, 5920 St. Clair Avenue, CLEVELAND, O. Bojakom šrom Zdrženih drijav namanjam, da brusim britve škarje, stroje zastrici, ter sploh vse razlino prodje. V zalogi imam najfinišne ameriške in starokrajnske britve, hrivna stroje (Safety Razors) ter vse brivno priprave. Popravljam tudi pulke in samokrese. Za podatke se obrnite na moj naslov. Se pripravam edini Slovanec v tej stroki.

ZASTAVE Regalije in vavdrsktvene potrebšćine. Garantiramo dele in blago. Izdeluje obrat Frank Kerže, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.